Ն. 2861 — 1894 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 29 ՏԱԼԸ — 1312 ՃԸՄԱԶԻ ԽԻԼ ԱԽԸՐ 13 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՍԵՆԷ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ԱԲՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄԲՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200	» 100	»

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՓՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتياز: جيوه‌لكيان) ՍԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ինճի սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3
Մէքթուպլար նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա իտարէխանէյէ սահիպ վէ միւտիրը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Նոյ. 26/8 դեկտեմբերտէ. եանի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Րուսիա միւհէնտիսլէր Տար իւլ ֆիւնունը Ասքերիանին թէշսիսինէ միւսաատիֆ 75ինճի սէնէյի տէվրիյեսի եէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ իմբերաթօրը ճէտիտ Իքինճի Նիգոլա հազրէթլէրի Տար իւլ ֆիւնունը մէզքիւրըն ֆախրի րիյասէթինի գապուլ վէ տէրէօհտէ իթմիշ տիր։

* *

Րուս կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա Զարը հազրէթլէրի Րուս էրպապը գրամաթընտան միւրէթթէպ պիր գօնկրէ մէճլիսինին ագտը իճթիմաէ տավէթ գըլընմասընա մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։

——

Մաճառիսթան Մէճլիսը մէպուսանընտա ալրայէթի (լիպէրալ) ֆրգասը՝ հէյէթը վիւքէլայի հազըրէ հագգընտա էմնիյէթի քէմալ օլտուղընը միւթթէֆիգէն պէյան իթմիշ տիր։

Րէիսը վիւքէլա Մ. Վէքերլէ՝ ուռուրը մէզհէպիյէյէ միւթէալլիգ գանունլարը Թաստիգ իտէճէկինի իմբերաթօր-գրալ Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին՝ չիմտիքի գապինէթօյա վաատ իթմիշ օլմասընա մէպնի մէզքիւր գապինէթօնըն մագամը մէմուրիյէթինտէ գալմագա մէճպուր օլմուշ իտիկինի պու տէֆա Թէքրար Մէճլիսը մէպուսանա արզ ու Թէպլիգ էյլէմիշ տիր։

——

Եվվէլճէ վէրիլէն մալիւմաթ խիլաֆընտա օլարագ, Րուսիա իմբերաթօրը Նիգոլա հազրէթլէրինին վալիտէսի իմբերաթօրիչա Մարինին՝ իքինճի մախտումը կրանտիւգ Ժորժ իլէ պէրապէր Գորֆու ատասընա կիտիպ, գըշ մէվսիմինի օրատա կէչիրէճէքլէրի՝ վիւրուտ իտէն սօն խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

Եւէվմ Բիրէ լիմանընտա տէմիր աթմըշ օլան Զ—լէ— վէ Բ—լ—[illegible] նամընտաքի Թէնէզզիւհ վաբօրլարը՝ միւշարէւլէյհիմայը մէզքիւր ատայա կէօթիւրէճէք իմիշ։

——

Իթալիատա Միլէթօ նամ մահալտէ դեկ.-ին 3ինճի վէ 4ինճի կիւնլէրի հաֆիֆ սուրէթտէ եէնիտէն զէլզէլէլէր հիսս իտիլմիշ տիր։

Իթալիա գրալը՝ զէլզէլէ միւսապլարը իչիւն 40000 ֆր. իհսան իթմիշ օլտուղը կիպի, Գալապրիա զէլզէլէսինտէն միւսապ օլան պիչարէկեանա Թէվզի գըլընմագ իւզրէ եէնիտէն 100000 ֆր. տահա իհսան էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէնլէրտէ Ատանատա զուհուր իտէն եանկընտան միւսապ օլանլարա իանէթէն Խազինէի Խասսաի Շահանէ իլէ Մալիյէ Խազինէսինտէն 150շէր լիրա կէօնտէրիլտիկի կիպի, հարիգ իանէ գօմիսիօնընճա տախի միգտարը քեաֆի իանէնին՝ մահալլինէ իրսալի միւգթէզաի իրատէի Սէնիյէտէն պուլընմասըյլա, պու քէրրէ մէզքիւր գօմիսիօնճա Ատանայա 300 լիրա տէրտէսթը իրսալ պուլընտըղը իշիտիլմիշ տըր։

—Գայաղիտ միւթեսաարըֆլըղընա Թային պույըրլան Գայսէրիյէ միւթեսաարըֆը սապըգ սաատ. Ֆախիւմ բաշանըն՝ մէրքէզը վիլայէթ օլան Էնգարէյէ կիտէրէք, եէնի միւթեսաարըֆըն վիւրուտունա գատար վէքալէթըն իճրա պագմագ իւզրէ վիլայէթ ալայպէյի իզզ. Հիւսնիւ պէյին Գայսէրիյէյէ կէօնտէրիլտիկի՝ Էնգարէտէն եազըլմըշ տըր։

—Թէսիսի վէ քիւշատընա Շուրաի Տէվլէթ վէ Մէճլիսի Մախսուսը Վիւքէլաճա գարար վէրիլտիկի էվվէլճէ եազըլմըշ օլան միւլքիյէ մէքթէպի իչիւն Գալաթատա պիր տաիրէի մախսուսէ Թէհսիսիյլէ օրատա քիւշատը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույուրուլմըշ տըր։

—Վիլայաթը Շահանէտէքի վարիտաթը տէվլէթին մունթազամէն Մալիյէ Նէզարէթինէ իրսալ օլունմասը հագգընտա պու քէրրէ նէզարէթը միւշարէւլէյհատան թէքրար ուռում վիլայաթա էմիրլէր կէօնտէրիլմիշ տիր։

Վարիտաթըն թահսիլինտէ սարֆը իհթիմամը թամ գըլընարագ, հասըլաթըն հէր հաֆթա Մալիյէ Նէզարէթինէ իրսալ գըլընմասը իչիւն Պապը Ալիտէն տախի թալրաֆարա էմիր վէրիլմիշ տիր։ (Մուշիր)

—Գօմօնթի պիրատէրլէրին Սթէնեաքի պուզ ֆապրիգասը պալեասընա Թուղրաի Ղարաի Հիւմայուն վազը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույըրլարագ, կէչէն բազար կիւնիւ պիր գիյնէթը մախսուսէ Թերթիպիյլէ Թուղրաի Հիւմայուն եէրինէ Թաալիգ օլունմըշ տըր։

—Տէրսաատէտտէ մուգիմ Ֆրանսա Թէպաասը միւթէայերանը՝ կէլէճէք յունվար 1տէ միւտտէթը մէմուրիյէթի խիթամ պուլան Մ. Լէոն Պէրժէնին եէրինէ տիկէր պիր վէքիլ ինթիխապ իչիւն կէչէն բազար կիւնիւ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինտէ սէֆիր Մ. Գամպօնըն Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր։ Հազըր պուլընան 93 քիշիտէն 73ինին րէյի իլէ Տէրսաատէթ Սու գումբանեասը միւտիրի Մ. Լէոն Սէյիւ ինթիխապ օլընմըշ տըր։ Պինաէն ալէյհ՝ Օսմանը Պանգասը միւտիրի Մ. Լա Ֆիւանդ իքինճի մէպուսլըգտան պիրինճի մէպուսլըղա կէչէրէք, Մ. Լէոն Սէյիւ տախի իքինճի մէպուսլըղա նասպ ու Թային օլընմըշ տըր։

— Մարսիլեատա խասթալանմըշ օլան մէշհուր Րում խայրբէրվէրանտան Սթէֆանաքի Զաֆիրօբուլօ 75 եաշընտա օլտըղը հալտէ, կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ շէհրը մէզքիւրտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Րում Բաթրիգխանէսի Սինօտ վէ միւխթէլիթ մէճլիսլէրի՝ ալայիմը մաթէմ օլարագ, իճթիմալարընը ճումաա կիւնիւնէ գատար Թաալիգ իթմիշլէր տիր։

Միւթէվէֆաի մումաիլէյհին Թէրք իթտիկի սէրվէթ պիր միլեօն լիրա րատտէսինտէ օլտըղը իշիտիլմիշ տիր։

Ճէնազէսի Տէրսաատէթէ կէթիրիլիպ, Շիշլիտէ քեաին Րում գապրիսթանընտա Զաֆիրօբուլօ աիլէսինէ մախսուս օլան մագպէրէտէ տէֆն օլընաճագ տըր։

Միւթէվէֆանըն սօն կիւնլէրինտէ եանընտա պուլընմագ իւզրէ Տէրսաատէթտէն օլ Թարաֆա ազիմէթ իտէն հէմշիրէզատէսի Մ. Լէօնիտաս Զարիֆի՝ Մարսիլեայա եատուին ազըմ վէ եախօտ պու սապահ էնթիշէպիլմիշ տիր։

—Իթալիա սէֆարէթխանէսի քիւթապէթինէ թային օլընան Մ. Ֆիկարօլօ տի Կրօբէլլօ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ շէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Սիվաս վիլայէթինին Մէճիտ Էօզիւ գազասընա թապի վէ Զօրումա 3 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Էլիճէ Պիլաքի նամ մահալտէ վէ ճիվարլարընտա իճրաի շեգավէթտէ պուլունան Էշգըյանըն՝ ագտէմճէ եինէ օ մահալտէ Սամսօն Էօղլը վէ արապաճըլարընտան պիր խայլի էշեա վէ հայվան գասպ էյլէտիկլէրի խապէր ալընարագ, ճիվար օլմասը հասէպիյլէ Զօրումտան կէօնտէրիլէն զապթիյէ մէմուրը Էրիւպպաշը Էօմէր աղա վէ մայիյէթի էֆրատը մարիֆէթիյլէ՝ գասպ օլունան մալլարըն էլտէ գըլընմըշ օլտուղը մահալլինտէն իշար օլընմըշ տըր։

—Րուսիա իմբերաթօրը Իւչիւնճի Ալէքսանտրըն վէֆաթընըն 40ընճը կիւնիւ օլմագ միւնասէպէթիյլէ, տիւն սապահ Րուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ Հոգեհանգիստ տուվալարը օգունմըշ տըր։

—Կէօմրիւքճիւ մէմուրլարը Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն քէֆիլլէրտէն պիրինին վէֆաթը վէ եախօտ քէֆալէթտէն չըգմասը հալինտէ, մէմուրինը մումաիլէյհիմին 15 կիւնտէն 2 այա գատար Րուսումաթ Էմանէթինէ տիկէր պիր քէֆիլ իրաէ իթմէքէ՝ Նիզամնամէի մախսուսը ահքեամընտան օլմաղլա, պու պապտէ Մալիյէ Նէզարէթի Թարաֆընտան Շուրաի Տէվլէթէ վուգու պուլան իշար իւզէրինէ, ուռուրը հիսապիյէ վէ մալիյէ իլէ մէշղուլ օլան Տույունը Ումումիյէ մէմուրլարընըն տախի նիզամնամէի մէզքիւր ահքեամընա Թապի պուլընտուրուլմասը գարարկիր օլմըշ տըր։

—Քէօյէ սարրաֆլարընըն իճրա էյլէտիկլէրի իգրազ վէ իսթիգրազ մուամէլաթընտան տօլայը զուհուր իտէն տավալար՝ հուգուգ մահքէմէլէրինտէ րուէթ իտիլմէքտէ իսէ տէ, մէզքիւր սարրաֆլար գանունէն Թիճարէթ միւամէլէսի օրտագլարընտան, զուհուր իտէճէք տավալարըն՝ Գանունը Թիճարէթ մուճիպինճէ, Թիճարէթ մահքէմէլէրինտէ րուէթ իտիլմէսի սարրաֆլար քեթխուտալըղը Թարաֆընտան մէրճիինտէն իսթիրհամ օլընմըշ տըր։

—Կէչէն ագշամ Անատօլու շիմէնտիֆէր գումբանեասընըն Գարթալ ճիվարընտա վագը պիր քէօբրիւտէն կէչէրքէն, օ ճիվարտա մագասէ բէկճի իտէն վէ Թրէնին կէչտիկի էսնատա քէօբրիւ իւզէրինտէ ֆէնէր եագմագլա մէշղուլ պուլընան պիրիսինի չիյնէյիպ Թէլէֆ իթտիկի՝ Սըգըահատա օգունմըշ տըր։

—Բէտէրինին վէֆաթ իթմէսինտէն տօլայը զուհուր իտէն վէրասէթ իշլէրինին Թէսվիյէսի իչիւն Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ օլան Տէրսաատէթ րըհթըմլարը սահիպը իմթիյազը վէքիլի Մ. Կրանէ՝ պիր գաչ կիւնտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք տիր։

Մումաիլէյհին ուռուրը նաֆիայա միւթէալլիգ պազը միւհիմ լայիհալարը համիլ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։

ԶԷԼԶԷԼԷ

ՄԻՒԷՍՍԷՍԱԹԸ ՄԷԶՀԷՊԻՅԷ ՎԷ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ.—Զէլզէլէտէն խասարտիտէ օլան միւէսսէսաթը խայրիյէ իլէ պունլարա աիտ ապարէթլէրին իանէ ագչէսինտէն հիւսնէտար իտիլմէսի հագգընտա Խրիսթիյան վէ Եահուտի րուէսայի րուհանիյէսի Թարաֆընտան վուգու պուլան իսթիտալար, վէ պու պապտէ գոմիսիօնը մախսուսընտան Թանզիմ օլընան մազպաթալար իւզէրինէ Մէճլիսը Վիւքէլաճա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ նէթիճէսինտէ ճամիի գալէմէ ալընան մազպաթա իլէ պէրապէր լէֆֆ գըլընան, զէլզէլէտէն զէտէլէնէն վէ ապարաթը սաիրէսի օլմայան ճամի վէ մէսճիտլէրին թամիրաթը իչիւն իւմթէնիլէն 2750 լիրանըն թէսպիրուէն Թարաֆը Հազրէթը Բատիշահիտէն իհսանըյլա, Խրիսթիյան վէ Եահուտիլէրէ աիտ միւէսսէսաթը խայրիյէ վէ պունլարա միւթէալլիգ ապարաթըն թամիրի իչիւն պէրվէճհը խաթրյան Րում վէ Էրմէնի վէ Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէլէրինէ 750շէր, վէ Գուլէր Էնգարտ խանէսինէ Եահուտի Խախամխանէսինէ 500էր լիրանըն իանէ ագչէսի պագիյէսինտէն իֆրազ ու Թէսվիյէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ ճէնապը Բատիշահի շէրէֆսուտուր պույըրըլմըշ, վէ պէյիմանթիւգը էմր ու ֆէրմանը Հիւմայուն իգթիզաի հալ տէրտեսթը ինֆազ պույըրուլմըշ տըր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԻ ԶԻՅԱՐԷԹ

Ֆրանսատա քեաին Հավր լիմանըյլա Ամէրիգա արասընտա իճրաի սէյր ու սէֆէր իթմէքտէ օլան Թրանսաթլանթիգ նամ Ֆրանսա գումբանեասընա աիտ Լա Թուր—էն վաբօրը 300 գատար սէյյահը համիլէն, կէլէճէք ֆէվրուարըն 16ընճը կիւնիւ Նիւ-Եօրգտան հարաքէթլէ Լիզպօն, Պարչէլօն, Մարսիլեա, Նաբօլի, Սէչիլիա, Իսքէնտէրիյէ, Եաֆա վէ Իզմիր լիմանլարընա օղրայարագ, մարտըն 13ինճի կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլիպ 4 կիւն գալաճագ, վէ պու միւտտէթ զարֆընտա վաբօրտա միւքէմմէլ զիյաֆէթլէր, օյունլար թէրթիպ վէ իճրա գըլընտուգտան սօնրա, Եունանիսթան, Մալթա, Թունուս վէ Ճէզաիր Թարիգիյլէ Նիւ-Եօրգ լիմանընա ավտէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր Լա Թուրէն վաբօրը սաաթտա 20 միլ մէսաֆէ գաթ իթմէքտէ օլտըղընտան, իշպու սէյյահաթ միւտտէթի 2 այ տէվամ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր վաբօրըն իքի մաքինասը օլուպ 12000 պէկիր գուվվէթինտէ իմիշ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Օսմանը Թիւթիւն Րէժիսի իլէ Թէնպէքի Շիրքէթինին Բարիզտէ պուլընան իքի մէճլիսը իտարէլէրի՝ մէզքիւր իքի շիրքէթին իտարէսինի պիրլէշտիրմէք խուսուսընտա պիրիպիրլէրի իլէ իթիլաֆ հասըլ իթմիշ օլտուգլարընտան, պու շիրքէթլէրին պէօյիւքի (Րժի)՝ քիւչիւքին (Թէնպէքի շիրքէթինին) պիլճիւմլէ մուամէլաթընը տէրէօհտէ վէ իճրա իտէճէք տիր։

* *

Մուհպիրիմիզին պէյանընա կէօրէ, վարիտաթը տէվլէթտէն օլուպ Օսմանը Պանգասընա Թէսլիմի լազըմ կէլէն կիւմիւշ ագչէնին նագլիյէսինտէն տօլայը հուսուլէ կէլէն նագլիյէ իւճրէթլէրի հագգընտա Տույունը Ումումիյէ վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսի Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ պիր Թագրիր Թագտիմ օլունմաղլա, քէյֆիյէթ Մէճլիսը Վիւքէլաճա միւզաքէրէ օլընարագ, մէզքիւր Պանգանըն վէքալէթէն Թէսլիմ օլունաճագ մէպալիղըն նագլիյէսինտէն տօլայը պիր կէօնա իւճրէթ Թալէպ իթմէմէսի՝ ագտ օլունան մուգավէլէ ահքեամընտան օլմաղլա, պու պապտա ճէվապ իթասը լիւզումը մէճլիսը մէզքիւրտէն Մալիյէ Նէզարէթինէ հավալէ գըլընմըշ տըր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իտարէի Մախսուսէնին Ատալար վէ Գատըգէօյ խաթթընա իշլէյէն վաբօրլարընըն տիւնտէն իթիպարէն թէգտիլ օլունան եէնի Թարիֆէսի սօն սահիֆէմիզտէ տէրճ օլունմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազ. Ժողով տիւն Բաթրիգ Տեղապահը Դիմաքսեան Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազանըն Նախագահութիւնը Թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, Բաթրիգլիք մագամընա միւնասիպ օլմագ իւզրէ 5 Եպիսկոպոսըն նամզէտլիք ճէտվէլը էսամիսինի պէրվէճհը աթի թանզիմ էյլէմիշ տիր։

		րէյ
Տ. Մատթէոս եպս.	Իզմիրլեան	7
Տ. Սիմէօն "	Սէֆէրեան	7
Տ. Բարթողիմէոս "	Զամիչեան	6
Տ. Գրիգորիս "	Ցովհաննեան	5
Տ. Պետրոս "	Թահմիզեան	2

Իշպու ինթիխապ մուամէլէսինտէ Տ. Հմայեակ Սրբազան տախի 7 րէյ գազանմըշ իսէ տէ, Բաթրիգ նամզէտլիկինտէն գաթիէն իսթիֆա վէ քէֆֆը եէտ իթմիշ օլտըղընտան, քէնտի Թալէպի մուճիպինճէ Բազ. Ժողով՝ նամզէտ ճէտվէլինտէն իսմինի չըգարմըշ վէ Սեբաստիոյ Առաջնորդը Տ. Պետրոս Սրբազանըն իսմինի վազ էյլէմիշ տիր։

* *

Բաթրիգ ինթիխապը իչիւն Մէճլիս՝ դեկտեմբերին 7նճի կէլէճէք չարշէնպէ կիւնիւ սաաթ 5տէ Մայր Եկեղեցիտէ ագտը իճթիմա իտէճէք տիր։

Մէճլիսը մէզքիւր՝ եէնի կրօն. վէ Բազ. Ժողովլարըն տախի ինթիխապընա Թէշէպպիւս էյլէյէճէք տիր։

——

Ս. Էջմիածին Սրբազան կաթողիկոսը՝ նոյեմբերին 20նճի կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ, րէֆագաթընտա Սրապեան Տ. Կիւրեղ Եպիսկոպոս իլէ Տ. Ցուսիկ վէ Տ. Տիրայր աբեղալար պուլընտուգլարը հալտէ Էջմիածինտէն Թիֆլիսէ միւվասալէթ իթմիշ տիր։

——

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ինպասա Հաստատութեանս Մեծ. Բարսեղ էֆ. Ե. Իսթանպօլլուեան բարեհաճած է նուիրել 120 ղահկան՝ փոխան ծաղկեփունջի հանգուցեալ Գրիգոր էֆ. Կիւտիւկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ։

Կ. Պոլիս 28 նոյ. 1894 (Կնք)

——

ԿԻՒՏԻԿԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ.ՆԻՆ ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՅԸ

Կէչէն բազար կիւնիւ Գատըգէօյինտէ Ս. Թագաւոր քիլիսէսինտէ Կիւտիւկեան Գրիգոր էֆ.նին ճէնազէ ալայը պիր սուրէթը մուհթէշէմէտէ իճրա օլընմըշ տըր։

Պիլճիւմլէ ազգայա վէ աճնապա Թարաֆընտան միւթէվէֆանըն զիքրը ճէմիլինէ հիւրմէթէն իրսալ օլընան էնվաի կրանթալար՝ ճէնազէնին իւզէրինէ վէ էթրաֆընա վազ օլընմըշլար իտի։

Բաթրիգ Տեղապահը Դիմաքսեան Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազան իշպու ճէնազէ ալայընա իճրաէն րիյասէթ իթմէքտէ օլուպ, Մուրատեանց Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ, Յովհաննէսեան Գեր. Տ. Գրիգորիս, Ալէաթճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանլար իլէ Բաթրիգ վէքիլի Ճէվահիրճեան Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետ վէ տիկէր 8 վարդապետ վէ 24 քահանայ հազըր պուլընմըշլար տըր։

Գատըգէօյ քիլիսէսի Քարոզիչի Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս՝ ճէնազէ մէրսիյէսինի գրաաթ իտէրէք, միւթէվէֆանըն մուհթէրէմ օլտըղը էվսաֆը հասէնէյի մէտհ ու սէնա իթմիշ, վէ թաշրալը օլուպ հէնուզ տէլիգանլը իքէն Տէրսաատէթէ կէլէրէք պուրատա քէնտի սայ ու ղայրէթի իլէ Թէրագգի վէ Թէֆէյյիւզ իթտիկինի, վէ Թիճարէթ ալէմինտէ պիր մէվքիի մախսուս վէ միւթէայեր ինրազ էյլէտիկինի պէյան էյլէմիշ, վէ պիր զաթը համիյէթքեար օլուպ, պիր չօգ ուռուրը խայրիյէտէ պուլընտըղընը վէ էզճիւմլէ Արմաշ Դպրեվանքընըն ինշաաթը ճէտիտէսի իչիւն 2500, վէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի ինշաաթը իչիւն 300 լիրա նագտ իհսան, վէ ախիրէն Խասքէօյ հարիգզէտէկեանընա 40 լիրալըգ գատար էշեա վէ սաիրէ իանէ իթտիկինի վէ ֆուգարա վէ միւհթաճինէ տէ տայիմա իանէ վէ մուավէնէթտէն կէրի տուրմատըղընը եատ ու Թիգրքեար իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ միւթէվէֆանըն տուլ զէվճէսի իլէ պիրատէրի Կիւտիւկեան Ցակոբ էֆ. Թարաֆընտան նըսըֆ նըսըֆ 1000 լիրա սարֆըյլա Գատըգէօյին եէնի գապրիսթանընտա Ս. Գրիգոր նամընտա պիր մատուռ եապտըրըլաճագ, Կիւտիւկեան Գրիգոր էֆ.նին ճէնազէսի օրատա տէֆն իտիլէճէկինի տախի իլավէ էյլէմիշ տիր։

Իշպու մէրսիյէնին խիթամընտա ճէնազէ քիլիսէտէն գալտըրըլըպ, Սագըզ Աղաճը սօգաղընա գատար պէօյլէճէ ալայ իլէ կէօթիւրիւլմիշ, վէ օրատան էօթիւ արապայա վազ գըլընարագ րէֆագաթընտա 30 գատար արապա ճէմաաթ պուլընտուղը հալտէ, եէնի գապրիսթանա նագլ ու տէֆն օլընմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 9 դեկտ.

Իմբերաթօր Կիյօմըն տավէթի մուճիպինճէ, Տանիմարգա գրալը Գրիսթիան՝ Բէթէրսպուրկտան ավտէթինտէ պիր իքի կիւն Պէրլինտէ գալաճագ տըր։

Բարիզ 9 դեկտ.

Մ. Ժիւլ Սիմօնըն մէրտէ էնմիշ օլան սօլ կէօզիւ իւզէրինտէ ամէլիյաթ իճրա օլընարագ, իշպու ամէլիյաթ՝ մուվաֆագըյէթը քեամիլէյէ նաիլ օլմուշ տըր։

Պէրլին 9 դեկտ.

Կէչէն սէնէ Մէճլիսը Մէպուսանտա գազանը գանունը ասքերի մուճիպինճէ Սագսօնիատա միւճէտտէտէն Թէշքիլ օլընան 4ընճի Թապուրլարա պայրագլար Թէվզի ու Թէսլիմի րէսմինտէ իմբերաթօր գրալըն իրատ իթտիկի նուտգ՝ Պէրլինէ Թէաճճիւպը ազիմի մուճիպ օլմուշ տըր։ Րէսմի մէզքիւրէտէ խանէտանը գրալիյէ մէնսուպ պիլճիւմլէ բրէնսլէր տախի հազըր պուլընմըշլար տըր։

Իշպու նուտգտա Սագսօնիա գրալը 1870 սէնէսինտէ վուգու պուլան Բարիզ մուհասարէսինի իմա իթմիշ, վէ եէնիտէն պիր մուհարէպէ վուգուը իհթիմալինտէն պահս էյլէմիշ տիր։

Րօմա 9 դեկտ.

Ֆրանսա իւտէպասը միւշտէհիրէսինտէն Մ. Էմիլ Զօլա՝ Րօմատան Վէնետիկէ հարէքէթ իթմիշ տիր։ Էտիպը մումաիլէյհ՝ Վէնետիկտէ Մ. Պրինէթթիէր իլէ պուլուշաճագ տըր։ Օրատա Մ. Զօլանըն շէրէֆինէ պէօյիւք շէնլիքլէր հազըրլանմագտա տըր։

Իթալիա գրալը՝ Րօմատա Մ. Էմիլ Զօլայը հուզուրընա գապուլ իթտիկի կիւն Մ. Պրինէթթիէրի տախի գապուլ իթմիշ տիր։

Վիէննա 9 դեկտ.

Նօյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասը՝ Մաճառիսթանտա ահվալին քէմալը սիւքիւնէթ իւզրէ պուլընտըղընը զանն իթմէքտէ իսէ տէ, Նօյէս Վիէնէր Թակպլաթ կազէթասը Մաճառ վիւքէլասընտան օլուպ դեկտ. 8տէ իմբերաթօր-գրալ հուզուրընա գապուլ օլընան Պարօն Ֆէյէրվարինին էլան Վիէննատա իգամէթ իթմէքտէ պուլընմասընա պէօյիւք էհէմմիյէթ վէրիլտիկինի իխպար էյլէմիշ տիր։

Զանն օլընտըղընա կէօրէ, մուվագգաթ պիւտժէ միւզաքէրէսի պուհրանը հազըրը տէֆ իտէմէյէճէք տիր։

Քէզալիք Վէքերլէ գապինէթօսընա մէպուսլար վազը օլաճաղը վէ եախօտ պիր Պանֆի գապինէթօսընըն շիմտիքի գապինէթօ եէրինէ նասպ իտիլէճէկի, վէ Մաճառ Բարլամէնթօսընտա ալրայէթի (լիպէրալ) ֆրգասըյլա միլլի (նասիօնալ) ֆրգասընըն պիրլէշմէսի վէ մէզքիւր օլընաճաղը տախի սէօյլէնմէքտէ տիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱՏԱ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՄԱԼԻԹԷ

Ալէմանիանըն Բայխշթակ մէճլիսինէ եագընտա թագտիմի մուգարրէր պուլընան ումուրը մալիյէ լայիհալարը հագգընտա Ալէման կազէթալարընըն նէշր իթմիքլէրի մալումաթ՝ սարրաֆլըգ վէ աւքէրիք այէմլէրինին պիլխասսա ճալիպը տըգգաթը օլմագտա տըր։

Ալէմանիատա մուվազզաֆ միւտէթէլլինին իքի սէնէյէ թէնզիլի հագգընտա թանզիմ խտիլմիշ օլան մուֆասսալ լայիհանըն թաստիգի իլէ պէրապէր, պու պապտէ իխթիյար խտիլէճէք մէսարիֆաթըն գարշըլըղը օլմագ իչին, եէնի վարիտաթ մէնպալարը հագգընտաքի լիւզումը պունտան էվվէլ Բայխշթագա պիլտիրիլմիշ, վէ մէճլիսը մէզքիւր եէնի վէրկիլէր վազը լիւզումընը էսասէն թաստիգ էյլէմիշ իտի։

Մալիյէ Նազըրը Մ. Միգուէլ՝ պիւտճէ մուվազէնէսինին՝ պօրսա մուամէլաթընտան վէրկի ալընմասը վէ տամկա րուսումընըն թէզյիտի իլէ չարապա եէնի վէրկի վազը սուրէթիյլէ թէտարիքինի թէքլիֆ իթմիշ օլտըղընտան, եալընըզ պօրսա մուամէլաթընա վէրկի վազը հագգընտաքի թէքլիֆ գապուլ իտիլիպ, տամկա րուսումընըն արթըրըլմասը վէ չարապա վէրկի վազը՝ դայրը ճաիզ կէօրիւլմիշ իտի։

Բայխշթակ մէճլիսի՝ տէվլէթի հազըրէ իհթիյաճլարընտա պու մէսէլէյի միւզաքէրէ իտէճէկինտէն, Մ. Միգուէլ թարաֆընտան գայէթ միւհիմ օլարագ եէնի պիր լայիհա թանզիմ վէ էզճիւմլէ թիւթիւնէ վէրկի վազը թէքլիֆ իտիլմիշ տիր։

Ալէմանիա տախիլինտէ թիւթիւն զըրաաթը րաւնէտար իթմէք վէճհիյլէ պուլընտըղը պինաէն, 100տէ 8 րասմաէսինտէ օլարագ թէնզիլ իտիլմիշ պուլընան պու վէրկի՝ անճագ մէմալիքը էճնէպիյէտէն Ալէմանիայա իտխալ օլունան թիւթիւն վէ սիկարա վէ սիկարէթլէրէ ահտ պուլընաճագտըր։

Վէրկինին պու սուրէթլէ վազը՝ չիֆթճիլէրին մէնաֆիինէ մաճզուրտան ազի պուլընտըղընա պինաէն, մազհարը թաստիգ օլաճաղը զանն իտիլմէքտէ տիր։

Պունընլա պէրապէր 100տէ 4 ֆաիզլի թահվիլաթըն՝ եէնիտէն իխրաճ օլունաճագ 3 պուչուգ եախօտ 3 ֆայիզլի եէնի թահվիլաթ մուգապիլինտէ թէպտիլի սայէսինտէ, պիւտճէնին Ալէմանիա տուլյունը ումումիյէսի թահվիլաթը գըսմընտա տախի միւհիմ պիր եէնիտ իճրասը թասավվուր օլունույօր։

Ալէմանիանըն ումուրը մալիյէսի պիր գաչ սէնէտէն պէրու գայէթ միւսաիտ պիր հալտէ պուլընտըղընտան, պու մուամէլէնին իճրասը խուսուսընտա էվրօբանըն էն զէնկին միւէսսէսաթը սարաֆիյէսի թարաֆընտան Պէրլին գապինէթօսընա սուհուլէթ իրայէ իտիլէճէկի շիւպհէսիզ տիր։

ՀԱՄՄԱՄԼԱՐ

Համմամլարըն սըճագլըգ տէրէճէսի պիր գարիտէ թահթընտա պուլընտըրըլմայըպ, պազըն թէհամմիւլին ֆէվգինտէ վէ պազըն տէ լիւզումընտան աշաղը օլմասըյլա, պու խուսուս իլէ թէֆէրրուաթընա տաիր Սէլանիք հէյէթը թըպպիյէսի պէլէտիյէսինճէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրէտէ՝ եազըն համմամլարըն տախիլի 35տէն 38 պուչուգ, վէ սույըն 38տէն 40 պուչուգ, վէ գըշըն համմամլարըն իչի 30տան 32 պուչուգ, վէ սույըն 32տէն 35 պուչուգ տէրէճէյէ գատար օլմասընա, վէ չայէտ տէրէճէի հարարէթ՝ եազըլան մըգտարլարը թէճավուզ իտէրսէ, տէրհալ պիր թարաֆտան հավա վէրիլիպ մաթլուպը վէճհիլէ սըճագլըգ թաատիլ իտիլմէքտէն սօնրա, հավա տէլիկինին գափատըլմասընա վէ համմամլար տէրունինտէ վէ սուլարընտա միւթէատտիտ սըճագլըգ տէրէճէլէրի պուլընտըրըլարագ խալգըն մուայէնէ իտէպիլմէյէճէյի րինէ տէ միւսաիտ սուրէթտէ թաալիգ օլունմասընա վէ համմամլարըն հէր կիւն սապահ վէ ագշամ իքի տէֆա եըգանըլըպ, լագըմլարա մըգտարը քեաֆի քիրէճ աթըլմասընա վէ համմամ տախիլինին այտա պիր տէֆա պատանա իտիլմէսինէ վէ պիր տէֆա իսթիմալ օլունան բէշթիմալ վէ հավլուլարըն գայնար սույա վազ իլէ եըգանմադըճա ախէրէ վէրիլմէմէսինէ վէ եաթագլարըն հաֆթատա պիր տէֆա էթիւվ մաքինասընտան կէչիրիլմէսինէ գարար վէրիլտիկի, վէ պու գարար պէլէտիյէ րիյասէթի թարաֆընտան համմամ միւսթէճիրլէրինէ թէֆհիմ իտիլտիկի, վէ պէլէտիյէ մէմուրլարը համմամլարը հէր վագըթ մուայէնէ իտէճէքլէրինտէն, մուխալիֆը գարար պիր հարաքէթ վուգուընտա վէ եախօտ թէմիզլիք նօգթայի նազարընտա մուգայիրը թէնպիհաթ պիր հալ կէօրիւլտիքտէ համմամ միւսթէճիրլէրինին մէսուլ թութուլմալարը, վէ սուրէթը գարարըն այրըճա լէվհալար իլէ համմամլար տէրունինէ թաալիգի մուգարրէր պուլընտըղը՝ պու քէրրէ վիլայէթ կազէթասընտա օգունմըշ տըր։

Համմամլար տախիլինտէ պու թէտպիրլէրէ րիայէթ իտիլմէսի՝ եալընըզ Սէլանիկ իչին տէյիլ, Տէրսաատէթ վէ Թիւրքիանըն հէր թարաֆընտա տախի էլզէմ պուլընտըղընտան, պու պապտէ իյճապ իտէն թէտապիրէ թէվէսսիւլ իտիլմէսի պիլխասսա արզու վէ թէմէննի օլունուր։

Համմամլար տախիլինտէ սըճագլըղըն մաթլուպ տէրէճէտէ օլմասը, վէ պա խուսուս պէյէքտէր սօյունըպ կիյինտիկէ մախսուս մահալ՝ գըշ մէվսիմինտէ ըսըտըլմամասը սէպէպիյլէ, համմամա կիտէնլէրին նէզլէ վէ էմսալինէ վէ համթա պազըն սաթլըճան կիպի խաստալըգլարա տուչար օլտուգլարը կէօրիւլմէքտէ տիր։

Թէմիզլիք օլմամասը սէպէպիյլէ տախի պիր թագըմ պուլաշըգ խաստալըգլարըն պաշգալարընա սիրայէթ իթտիկի վագը տըր։

Պու անհալ՝ համմամլար հագգընտա պիր նիզամնամէ նէշրի վէ պէլէտիյէ թաալիպլէրի վասըթասըյլա նէզարէթը միւթէմատիյէ իճրասը լիւզումունը կէօսթէրմէքտէ օլտըղընտան, մէրճիինին պու պապտէ պէզլը հիմմէթ էյլէմէսի՝ սըհհաթը ումումիյէ նամընա թալէպ վէ թէմէննի օլունըր։

ԻՒՉ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻՆ ԽԷՖՏԻՍԷՐԻՆԷ ՊԻՐԼԷՇՄԷԼԷՐԻ

Թիւրքիանըն Րումէլի գըթասընտա պուլընան իւչ տէմիր եօլ գումբանիալարըն, եանի Շարգ վէ Մանաստըր վէ Սէլանիք-Տէտէ Աղաճ տէմիր եօլլարը գումբանիալարընըն եէքտիկէրիյլէ պիրլէշիպ պիրպիրինէ գալպ (ֆիւզիօն) օլմալարը մատտէսինին գաթիէն գարարլաշմըշ պիթմիշ օլտուղընա տաիր զուհուր իտէն շայիա էբէյիճէ պիր թէէսսիւրի մուճիպ օլմուշ տըր։ Հալպուքի պու շայիա հասըլը գաթիէն թէ եանլըշ իտի, զիրա միւզաքէրէ օլընան մատտէ՝ պիրպիրլէրինէ գալպ օլըրըպ պիրլէշմէքտէ օլմագըճ կիպի, իշ տէ հէնուզ գարարլաշմըշ պիթմիշ տէյիլ տիր։ Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ՝ մէզքիւր 3 գումբանիանըն պիրլէշիպ մէզճ ու գալպ օլունմասընը տէյիլ, մուամէլէլէրինին պիրլէշթիրիլմէսինի միւզաքէրէ իթմէքթէ օլուպ, պու թէքլիֆ սայէսինտէ իւչ գումբանիա՝ միւթէֆագ պուլընմագ թարաֆընտա ֆիքիր պիր սուրէթ վէրիլմիշ օլան մէզքիւր լայիհայը Սըր Էտկար Վինսընթ Բարիզէ կէօթիւրմիշ տիր։

Պու իւչ չըմէնտըֆէրլէրին մուամէլէսի հէր պիր օլուպ, պիրի՝ տիկէր իքիսինին էճզայի միւթէմմիմէսի մագամընտա օլտըղընտան, արալարընտա մուամէլէճէ պիր իթթիհատ իճրասը, մուամէլէտէ սուրէթը պիրլէշմէ մուհասսալ ըրրէֆըգ պիր սուրէթը թէսվիյէ օլաճագ, վէ պու սուրէթլէ իւչ գումբանիայա տա մէնֆաաթ հուսուլէ կէլէճէքտիր։ Իշպու սուրէթլէ թէսվիյէ պիր իթթիֆագ վագէ օլմագ։ Պունտան նէթիճէ իտէճէք մէնաֆի վէ մուհասսէնաթըն իւչ գումբանիայա տա մալիւմ օլուպ, միւզաքէրա՝ պայլանըրըղ վագըթ նէ մազուն միւպէյիւն իտիլիր իսէ, էսլան այրըճա միւսթագիլլէն միւտէէքաթա օլաճաղընա մէճալ իթէրէճէք պու հալտէ էհալի մէզքիւր տէմիր եօլլարըն յարճա թէէմին օլունաճագ մուամէլէի իթթիհատըն էհվէնիյէթ ու եարարլըղընտան, վէ հիւսնիւտարան տախի իչիւն մէսարիֆինէ վուգուա կէլէճէք թասարրուֆ վէ էգօնօմիտան միւսթէֆիտ օլաճագլար տըր։ (Լէվ-Ն)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւսթէշար մուավինլիկի՝ մէքթուպի խարիճիյէ գալէմի միւտիւրիյէթը էվվէլի սաատ. Մուսթաֆա Թահսին պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ,

Մէճլիսը Մէարիֆ ազալըղը՝ սաատ. Հաճի Զիհնի էֆ. հազրէթլէրինէ,

Էնճիւմէնը թէֆթիշ վէ մուայէնէ ազալըղը՝ տար իւլ մուալլիմին մուալլիմլէրինտէն մէքր. Եասա էֆ.յէ,

Էնճիւմէնը մէզքիւր ազալըղը՝ Պապը Ձէրթվանա միւթէտէքքիւր թէտրիզը միւէլլէֆիմթը չէրիյէ մէճլիսի ազասընտան մէքր. Սիւլէյման Սըրրը էֆ.յէ,

Էնճիւմէնը մէզքիւր ազալըղը՝ Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլքիյէ վէ Տէրսաատէթ իտատիսի մուալլիմլէրինտէն իզզ. Թէվֆիգ Տանիշ պէյէ,

Էնճիւմէնը մէզքիւր ազալըղը՝ Մէքթէպը Սուլթանի մուալլիմլէրինտէն Ֆրէտէրիգ Գայլարա էֆ.յէ,

Շէհր էմանէթը ճէլիլէսի մէճլիսի ազալըղը՝ Մէճլիսը Մէարիֆ ազասընտան իզզ. Մէհմէտ պէյէ,

Ֆիւթիւվվաթնէլէր միւֆէթթիշլիկի՝ Մէճլիսը Մէարիֆ ազասընտան իզզ. Մուսթաֆա Րիւշտի էֆ.յէ,

Բօսթանճըպաշը Ամիրէյէ վիրուտ իտէճէք քիւթիւպ վէ էվրագ մուայէնէ մէմուրլըղը՝ էնճիւմէնը թէֆթիշ վէ մուայէնէ ազասընտան իզզ. Մէհմէտ Մահզումի էֆ.յէ,

Իզմիր սանճաղը տախիլինտէ կէյվէ գազասը գայմագամլըղը՝ Էնտէրին գազասը գայմագամը Հազզը էֆէնտիյէ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ Էնտէրին գազասը գայմագամլըղը՝ Սէրիք նահիյէսի միւտիրի սապըգ միւնթէխապինտէն իսմայիլ Հազզը էֆ.յէ,

Կիրիտ Բուսումաթ նէզարէթի՝ Իզմիր Բուսումաթ նէզարէթի մուհասէպէ պաշ քեաթիպի իզզ. Նուրի էֆ.յէ թէֆվիզ պույրուլմըշ, վէ միւշար վէ մումայիլէյհիմին Զաթը շէվքէթսիմաթը հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ վէ Տէվլէթը Ալիյէյէ սատագաթլէ իյֆայը հիւսնի խըտմէթ իտէճէքլէրինէ թէլաֆի ... ֆէրմանլարը իճրա գըլընմըշ, վէ ... Նուրի էֆ.նին էմրը ... իճրա գըլընմըշ տըր։

Մէրքէզը սալթանաթը Սէնիյէտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը Միլիքեանէ պիրինճի միւթէահհիտի Խաքանիյէ թիւճճարը միւթէպէրրէսինտէն Նազուրիգյան սաատ. Մէհմէտ պէյ էֆէնտիյէ՝ թէրֆիէն րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Եէմէն Նագիպ իւլ էշրաֆը Սէյյիտ Էմին իւլ Պահր էֆ.յէ 2նճի, վէ Սէնաա պէլէտիյէ րէիսի Մէհմէտ Պէյպիւլի էֆ.յէ 3իւնճի Մէճիտի,

Թարիֆ գալէմի մուհաֆազասընա մէմուր գայմագամ իզզ. Նուրի պէյէ 3իւնճի Մէճիտի,

Ասաքիրի Շահանէ բիրինճի միւթէահհիտի Նազուրի զատէ սաատ. Մէհմէտ պէյ էֆ.նին պիրատէրի Հասան պէյէ 4իւնճի րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԱՃՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ ՐԷՍՄԻ

Իզմիրտէ սօն գօլէրա վուգուաթընտան իթիպարէն 15 կիւն միւթէճավիզ պիր միւտտէթ միւրուր էյլէմէսինէ մէպնի, Իզմիր գասապասը էթրաֆընտան գօնըլան գօրտօնըն գալտըրըլմասըյլա, մահալը մէզքիւրտէն կէլէճէք գարա վէ կէմիէ ալէնիզ թարիգլէրիյլէ կէլէնլէր հագգընտա սաիր սահիլլէր միւվարէտաթը միսիլլու Թուզլա թէհաֆֆուզհանէսինտէ թասարիֆ 24 սաաթ իհթիյաթ գարանթինասը իճրասը, վէ գաթարլարըն տախի պատէմա Իզմիրտէ սթասիօնընա օղրայարագ, եօլճու ալըպ չըգարմասը խուսուսլարընա Մէճլիսը Ումուրը Սըհհիյէճէ գարար վէրիլմիշ էք. իգթիզասը իֆա գըլընմըշ տըր։

* *

Նէֆսի Տիյարպէքիրտէ Նոյ. 26տան 27յէ գատար գօլէրատան վուգուաթ օլմամըշ տըր։

Ատանա վիլայէթինտէ Համիտիյէ գասապասընտա Նոյ.ին 26ընճը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար գօլէրատան վէֆիյաթ օլմամըշ տըր։

Ախիրէն Անթալիատա զուհուր իտէն գօլէրանըն եայըլմամասը իչիւն թէտապիրը միւգթէզիյէյի իճրա էյլէմէք իւզրէ, Տախիլիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Տօգթ. Մէհմէտ Իսմայիլ վէ Մարգօ վէ Իլիա Նէսիմ էֆ.լէր թային գըլընտըգլարը կիպի, Թիւթիւն մէմուրլարընտան Պէքիրաչ էֆ. տախի թիւթիւն ամէլիյաթընա մէմուր իտիլմիշ, վէ պիր գաչ պէօյիւք բիւլվերիզաթէօր իլէ սաիր լըվազըմը միւսթահզըրէն պու կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէքլէրի մուգարրէր պուլընմըշտըր։

ՄԳՕԹ ԵԱԶԸ

Տէրսաատէթ 13 գէկա. 1885

Մ. Սէօթ վէ Մ. Պօմ,

Սըֆաթը րէսմիյէմ հասէպիյլէ սիզին գիրէճ վէ սատա իրօֆօսֆիթէի Մօրինա պալըգ եաղընը թէճրիւպէ իթմէկէ վէսիլէյաբ օլամամագտա իսէմ տէ, սաիր ատըպպա թարաֆընտան վագը օլան թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա պիրիմ խասթաքանէլէրիմիզտէ պազը ատըպպալարըն իհրա թէճրիւպէլէրի ... անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզքիւր ... խասիաթը ... թարաֆընտան գօլայլըգլա գըլընմագտա վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէննը թըպպըն իշպու ... կէօրմէմիշ օլտուղը ... մուհասսէնաթ թէէյյիւտ իթմէքտէ տիր։

Սէր Թապիպը Հազրէթը Շէհրիյարի

ՏՕՔԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ՓԱՇԱ

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

... Խմբագիր Տէր,

Գաւառական Ճէրիտէի Շարգիյէի մէջ կրթական խնդրոյն նկատմամբ ցոյց տըրուած հոգածութիւնը գրգիռ կուտայ ինծ պատասխանատու ընթերցողաց ուշադրութեան յանձնելու ներկայս, որուն հրատարակութիւնն յուսալի է ձեր ծանօթ անկողմնակալութենէն։

Ազգականներէս մէկուն տունն անցնալ երեկոյ ըրած մէկ այցելութեանս միջոցին, նշմարելով որ նորա՝ չուրջ տասներկու տարեկան աղջիկը դասը սերտելով զբաղած է, հետաքրքրուեցայ իմանալ թէ՝ ինչ տեսակ բան մըն է ձեռքը գտնուած դասագիրքը։

Այդ գործը՝ որ իբրեւ ընդհանուր վերնագիր «Ընթացք Նախակրթութեան Հայերէն լեզուի» վերտառութիւնը կը կրէ, անուն ունի «Նոր Քերականութիւն Հայերէն աշխարհաբար լեզուի Ա. Տարի» եւ հեղինակութիւնն է Թովմաս Աճէմեան անուն անձնաւորութեան մը, որ ուսուցիչ է եղեր Հայ Դպրութեանց, ինչպէս կը կարդանք գրքին նախադուռին վրայ։

Ինչ որ ալ ըսուի եւ առարկուի գրաբարի մոլի պաշտպաններէն, աշխարհաբար քերականութիւն մը տեսնել մանկան մը ձեռք, յառաջդիմութիւն մըն է ինքնին, զոր անկարելի է չգնահատել, մանաւանդ երբ այդ քերականութիւնը վաւերացուած ալ ըլլայ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյն կողմանէ։

Ուստի գոհ սրտով եւ ամենայնւ սըրամադրութեամբ կը սկսիմ թղթատել այս դասագիրքը, որուն ժամանակիս մանկավարժական ոգւոյն համաձայնեցուած, եւ նախնական դպրոցի մը աշակերտներուն մտքին հասողութեան պատիճանին յարմարցուած ըլլալուն մասին վստահ եմ գրեթէ։

Բայց չատ չանցած գոհունակութիւնս դժգոհութեան փոխուեցաւ տարաբաղդաբար, քանի որ առաջ գացի այդ գործին վրայ նետած ակնարկիս մէջ։

Թէ ինչո՞ւ համար. ըսեմ,

Ամբողջ գործը երկու մասէ կը բաղկանայ. Ա. Մասը Նախագիտելիք, եւ Բ. Մասը Մասունք Բանի վերնագիրը կը կրէ։

Արդ պէտք է խոստովանիմ թէ՝ այդ երկու մասերէն առաջինը (Նախագիտելիք) գրեթէ բոլորովին աւելորդ կը թուի ինձ։

Հոն կը խօսուի բառի վրայ, վանկի վրայ, ձայնաւոր եւ բաղաձայն գրերու վրայ, բաղադրեալ ձայնաւորներու եւ երկբարբառներու վրայ, յեղդ տառերու վրայ եւ վերջապէս առոգանութեան վրայ։

Արդ ասանկուած այս գիտելիքներուն մէկ մասը աշակերտը գիտէ արդէն քերականութեան սկսելէն առաջ, իսկ մնացեալը տակաւին չատ կանխահաս է իրեն։

Օրինակի համար, ձայնաւորի եւ բաղաձայնի բաժանումը, բառը, վանկը եւն. սանկ արդէն պէտք է գիտցած ըլլայ աշակերտը. բայց որովհետեւ հին ատենէ ի վեր սովորութիւն եղած է այս գիտելիքները դնել քերականութիւններու սկիզբը, կրնանք իբրեւ հնաւանդ սովորութեան մը հետեւող պահպանողական մէկը՝ առարկութիւն մը չընել այդ գիտելիքներուն դէմ. միայն թէ քանի որ հինէն մնացած սովորութիւն մը մշտնջենաւորել ուզեր է, կրնար փոխանակ

)(233)(

ՐՕՏԻԼ ԽՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ — ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՖ

25.

Տօրտ սէքիզ սաաթ գատար կէչտիքտէն սօնրա, Պըրթանիանըն տախիլինտէ Բլօէրմէլ նամ մէվքիտէն ալթը եէտի միլ մէսաֆէտէ, Բարիզտէն Պէմբէր նամ մահալէ կիտէն ճատտէի քէպիր իւզէրինտէ, սապահ սաաթ օնա տօղրու գապուն վէ կէօսթէրիշի գայէթ ատի պիր հայվան՝ իսթիքրանլը պէգ իլէ էօրթիւլիւ պիր արապա չէքիլմէքտէ իտի։

Տըլֆէթը գայէթ բէժմիւրտէ, ուզուն վէ գըր սագալլը, պէօյիւք խասըր չապգալը պիր քիմսէ՝ սօլ էլիյլէ աթըն եուլարընտան թութմուշ սիւրմէքտէ իտի. տիկէր էլինտէ տէ ուճու տէմիրլի պիր պաստօն վար իտի։

Դայէթ պէօյիւք վէ գայէթ կիւզէլ պիր քէօբէք էօնտէն սէվինճ իլէ խիրխիրլէքտէ, վէ արա սըրա սահիպինին եանընա կէլմէքտէ իտի։

Պու Թ...իլ իթիդալ չալըշ Ժան Վօպարօն վէ քէօբէք տախի սաաթը Թըրիտան իտի քի, Րօտիլին չէքմիշ օլտըղը թապանճաեան ալըտը արապալարը քեամիլէն էյլէնմիշ իտի։

Ժան Վօպարօն Բարիզտէ մանէժիզմ իլէ ուզրաշան Թալիպի վէ մէրգում Թապիպին եանընտաքի սօննամպիւլիւ պուլամատըղընտան, պալմօնունտան եատմըշ օլտըղը ասամլար իլէ քէօյտէն քէօյէ տոլաշմագտա վէ պունլարը խալգա կէօսթէրէրէք էքմէք բարասը չըգարմագտա իտի։

Հէր պիր գասապա վէ եախօտ քէօյէ կէլտիկինտէ, անճագ ֆիլան թարիխտէ պէշ եաշընտա սարը պիր գըզ չօճուղու եա եալընըզ օլտըղը վէ եախօտ եանընտա պիրիսի պուլունտըղը հալտէ կէօրմիւշ օլուպ օլմատըգլարընը խալգա սօրար, վէ հիչ պիր թարաֆտան խայըրլը պիր ճէվապ ալամատըղը հալտէ տախի իւմիտինի գաթ իթմէյիպ, թէհարրիյաթ վէ թահգիգաթ իճրասընտան ֆարիղ օլմազ իտի։

Կիւնտիւզլէրի ագշամա գատար եիւրիւյիւպ, ագշամ օլտըղտա վասըլ օլտըղը քէօյին խանընա էնէր, վէ եա խանըն ալթ գաթընտա, վէ եախօտ խան օլմատըղը թագտիրտէ պիր չիֆթլիյին մէյտանընտա, ատամ պաշընա օն սանթիմ պալմօնունտան ասամլարընը կէօսթէրիր. վէ պէօյլէճէ քէօյլիւլէրտէն թօփլատըղը ագչէ իլէ էյի քէօթիւ պիր եաթագ եէր վէ եէմէք եէյէրէք թէտարիք իթմէյէ մուվաֆֆագ օլուրտը։

Արապասըյլա վէ քէօբէքի իլէ Բլօէրմէլ ճատտէսինտէ եիւրիւմէքտէ օլտըղը սըրատա Ժան Վօպարօնտա միւթատընտան զիյատէ պիր մահզունիյէթ պիր մէյուսիյէթ վար իտի. Զիքրինտէն պիր չօգ ֆէնա չէյլէր կէչմէքտէ վէ պաշընա պիր եէնի ֆէլաքէթ տահա կէլէճէյինի հիս էյլէմէքտէ իտի։

Ֆիլհագիգա մէմուլին դայրը պիր վագաա սէրգէտէի զուհուր օլտու։

Պիչարէ հայվան իքի քիլօմէթրօ թուլինտէ ուզուն վէ սարբ պիր եօգուշը բէք պէօյիւք զահմէթլէ չըգարտըգտան սօնրա, տիւզ պիր եէրտէ քէնտի քէնտինէ տուրտու. Վօպարօն իսէ հայվան նէֆէս ալսըն իչիւն եուլարընը պըրագըպ եօլըն քէնարընտաքի թաշ եըղընթըսընըն իւսթիւնէ օթուրտու. քէօբէք տախի կէլիպ Վօպարօնըն եանընա եաթտը։

Արատան իքի իւչ տագիգա կէչտիքտէն սօնրա, քէօբէք պիրտէն պիրէ պաշընը գալտըրըպ իլէրիյէ պագըշլար կէօսթէրտի. ճիվարտա պուլընան գօրուլուգ թօզրուն թէվէճճիհին իւէրէք գօզլամագա պաշլատը վէ նիհայէթ պիր խըրըլթը սալըվէրմիւթ ալըգա գալգտը։

Վօպարօն իսէ քէօբէյին թէլաշընը թէսգին իթմէք մագսատիյլէ օխչամագա պաշլատը վէ քէօբէք սահիպինին հարէքէթաթընա էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք կիւրիւլթիւսիւնէ տէվամ էյլէտի. Պու սըրատա ... գարշըտաքի գօրուտան ... պէօյիւք պիր գուրտ ... Վօպարօն կէօրտիւքտէ, ... քէօբէք ... ափթէյլէր ...

Վօպարօն տէրհալ այաղա գալգըպ, վէ տէմիրլի պաստօնունը սավուրուպ մուհաֆազայի նէֆս իթմէք չարէսինէ պագտը։

Լաքին գուրտ Վօպարօնա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, կէօզիւ քէօբէքտէ իտի. պիր համլէտէ քէօբէյին իւզէրինէ հիւճում իլէ պօղազընտան եագալամագա սավաշտը իսէ տէ, պէօյլէ թէհլիքէլի պիր հիւճումտէ քէօբէք ալըր ալմազ գարշը գօյուպ, տահա զիյատէ պիր չէվիքլիքլէ գուրտըն իւզէրինէ աթըլարագ, սըրթընտան ըսըրտը։ Պու ըսըրըշլա գուրտուն գալչալարը քիւթիւր քիւթիւր գըրըլտը. անճագ գուրտ վազ կէչմէյիպ, եըլան կիպի գըվրըլա գըվրըլա վէ խասմընը պէրապէր սիւրիւքլէյէ սիւրիւքլէյէ եէրէ տէվիրիպ թօպաճ կիպի եուվարլանմաղա պաշլատը։

Գուրտ իլէ քէօբէք պիր միւտտէթճիք պիրիպիրլէրինէ սարըլը օլարագ սէսսիզ վէ կիւրիւլթիւսիւզ տէօյիւշտիւլէր. հէր իքիսինին աղըզընտան քէօբիւքլէր ագմագտա վէ հէր իքիսինին վիւճուտինտէն պիր չօգ թարաֆլարընտան գանլար ֆըշգըրմագտա իտի։

Վօպարօն իսէ քէօբէյին տիւշմանը օլտըղը թէհլիքէյի հաղլըտըղտան գուրթուլմաճաղը սըրասընտա տիւշտիւպ՝ ... գուրտու էօլտիւրմէկէ թէճէսսիւս իթմէքտէ իտի, լաքին ... իտէմէյէրէք, ... գօրգու ...

(Տէվ-ն)

ախ բառը, յետոյ վանկը, յետոյ գիրերը գնելու, հիներուն ըրածին պէս նախ գիրերը գնել, եւ ըսել թէ՝ վանկը գիրերէ կը բաղկանայ եւ բառը մէկ կամ աւելի վանկերէ, որ աւելի բնական էր ։

Բայց անցնինք այս կէտը։ Նախագիտելիքին մէջ կան կարգ մը դիտողութիւններ, որք բոլորովին աւելորդ եւ չափազանց կանխահաս են նախակրթարանի մը առաջին տարւոյ աշակերտին. ինչպէս, երբ կ'ըսէ թէ՝ ե եւ օ գիրերը բնաւ բառին վերջը չեն գրուիր, թէ երկբարբառ (diphtongue)ները եւ բաղադրեալ ձայնաւորները (voyelles composées) տարբեր են, թէ բ եւ պ, [illegible] լծորդ տառեր են եւ իրարու տեղ կը գրուին երբեմն, մատաղատի աշակերտին բոլորովին անպէտ եւ անհասկնալի բաներու վրայ կը խօսի։

Հապա ի՞նչ ըսենք տրոհութեան վրայ, որ այս նախագիտելիքներուն կարգը գրուած է ։

«Տրոհութիւնը, կ'ըսէ ինք, քերականութեան օրէնքին, խօսքին իմաստին համաձայն բառերը կամ վանկերն իրարմէ զատելն է։»

Արդ քանի որ այսպէս է, ինչո՞ւ կէտադրութեան օրէնքները քերականութեան կանոններէն առաջ կ'ուզէ սորվեցնել աշակերտին։ Ինչպէս կրնայ մանուկը որոշել ստորակէտին, միջակէտին եւն. տեղերը, քանի որ տակաւին կարողութիւն չունի գրուած խօսք մը քերականական օրէնքին համեմատ հասկնալու։

Ինչո՞ւ ուզեր է չզիլ քերականութեան հեղինակներու մինչեւ հիմայ հետեւած ընթացքէն, Այտընեանէ՞ կամ Գարագաշեանէ՞ ալ աւելի խորունկ մտածող մըն է ինք, որ չէ ուզեր իր քերականութեան վերջը դնել տրոհութիւնը։ Եթէ Թուաբանութիւն սորվեցնել պէտք ըլլար աշակերտին, արդեօք յառաջատասութենէ՞ն պիտի սկսէր դասը։

Անցնինք երկրորդ մասին։

Ցոգնականացուցիչ եր կամ նէր մասնիկը յիշած ատեն, բաւական էր ըսել թէ՝ միավանկները սովորաբար եր եւ բազմավանկները նէր մասնիկը առնլով յոգնակի կ'ըլլան։ Բոլորովին աւելորդ են դրած երկու գիտելիքները, որոնց միով կ'ըսէ թէ լեռ, բեռ, թոռ, մատ, դուռ, եզ բառերը նէր մասնիկը կ'առնեն. ասիկայ սխալ է. դարձեալ եր մասնիկն է առածնին. միայն թէ գրաբարի մէջ բառին անանջատամասը կազմող ն գիրը կը պահուի աշխարհաբարի յոգնակիին մէջ. այս կէտը ազգային պիտի սորվէր ինքնին, ուստի եւ պէտք չէր իր մատաղ միտքը ծանրաբեռնել անպէտ գիտելիքով մը.

Երկրորդ գիտելիքն ալ, որով կ'ըսէ թէ «այն բառերը որոնց վերջին վանկը միավանկ բառ մըն է եր յոգնականացուցիչ կ'առնեն» բացարձակ կանոն մը ըլլալէ խիստ հեռու է, քանի որ բազմաթիւ բացառութիւններ կան, ենթադրենք որ անսովոր բան մը չըլլայ ըսել մեղրամոմեր, հնդկահաւեր. բայց կրնա՞նք ըսել վարդապետեր, գինետներ, առանց խժալուր ըլլալու. (Դիտել պէտք է որ այս երկու բառերն ալ իր դրած հրահանգին մէջէն կ'առնեմ. այնպէս որ աշակերտը իր դրած կանոնին համաձայն նէրով յոգնակի ընել ստիպուած է գինետուն եւ վարդապետ բառերն ալ)։

Ժամ բառին սեռականը տեղ մը ժամու կը դնէ, ուրիշ տեղ մը ժամուան. աշակերտին միտքը չի՞ շփոթիր արդեօք։

Կ'ընդունինք որ —ութիւն վերջացող բառերուն սեռականը եւ տրականը կ'ըլլան եան, գործիականը եամբ, բացառականը ենէ եւն. բայց այնպէ՞ս կ'ըլլան —ն վերջաւորողներն ալ. արեա՞ն, կորեա՞ն, աւեա՞ն, հերեա՞ն պէտք է ըսել աշխարհաբարի մէջ, թէ արիւնի, աւիւնի, կորիւնի, հերիւնի եւն։ Նմանապէս աշխարհաբարի մէջ հա՞րկ է զարտուղի հոլովներով տղան շփոթեցնել. հոգի, հոգւոյ, հոգւով ըսելու տեղ, աւելի լաւ չէ՞ հոգի, հոգիի, հոգիով հոլովել ըստ սովորականին։ Ինչո՞ւ գրաբարի դժուարութիւնները մտցնել աշխարհաբար քերականութեան մը, եւ այն ալ առաջին տարիին մէջ։

Բարդութեանց եւ ածանցմանց մէջ ալ տղան շփոթեցնելու շատ կէտեր կան. —պան մասնիկ մը դնելով, ըսեր է որ սայլ, կառք, այգի, փուռն բառերը անոնցմով ածանցէ. հետեւաբար այս բառերը պէտք է ըլլան սայլպան, կառքպան, այգիպան, փուռնպան եւն. այնպէս չէ՞. [illegible] խնամքով որոշուած են այս օրինակները։

Դասաւորութիւնն ալ շատ հիանալի է։ Ածականներու վրայ խօսած պահուն [illegible] գոյականին վերաբերեալ կանոններ կուտայ. (տես երես 48)։

Դերանուններ ու հոլովումին մէջ վերջին աստիճան ռամկապաշտ կ'ըլլայ, [illegible] հայկական գրելով նաեւ [illegible], գործիական [illegible], բացառական [illegible], մինչ անդին «արեան, կորեան, որդի, որդւոյ, որդւով» գրել հարկ համարեր էր գրաբարի օրէնքին համաձայն. իրա՞ւ է որ [illegible] ըստ ֆրանսական ծանօթ առածին։

Խմբագիր Տէր, չեմ ուզեր քննութիւնս աւելի առաջ տանիլ, վախնալով Պատ. ընթերցողաց ձանձրոյթ պատճառել, հետեւաբար ալ կանգ կառնեմ հոս ։

Առիթ չեմ ունեցած վերջին ատեններս հրատարակուած դասագիրքերն ընդհանրապէս, եւ մասնաւորապէս աշխարհաբարի քերականութիւններն աչքէ անցընելու։ Եթէ մանրակրկիտ քննութեան մը բովէն անցնին, կը վախնամ որ մի գուցէ միւսներն ալ ասոր նման անպէտ եւ յաճախ հակասական կանոններով լեցուն ըլլան։ Բայց այժմ մասնաւորելով մեր խօսքը խնդրոյ առարկայ եղած դասագրքին վրայ, կը հարցնեմ թէ մեղք չէ՞ մեր մատղաշ սերնդեան միտքը այսպիսի ձգձգիմ կանոններով յոգնեցնել. մանկավարժութիւն կ'ըսենք ու կ'երթանք, այս դասագրքին մէջ մանկավարժութեան հետքը կա՞յ արդեօք։

Մեր գրական սա ամուլ վիճակին մէջ միայն դասագիրքերն են որ կլորիկ շահ մը կը ձգեն հեղինակներուն կամ զանոնք հրատարակող գրավաճառներուն. Էհ. Աստուած իմ, մեղ չահին, մեր սրտագին փափաքն ալ այդ է. բայց շահի՛ն արդար իրաւամբ. լոկ իրենց շահադիտական նպատակն իրագործելու համար անօգուտ բաներ չտա՛ն խեղճ աշակերտներուն ձեռքը, որոնց թանկագին ժամանակը յուսալլուս կը վատնուի անդառնալի կերպով։

Դեռ այսօր կարդացի Իգդամի մէջ, դասագրքերու վրայ գրուած լուրջ յօդուած մը. կարելի չէ՞ արդեօք, որ մեր Պատ. Ուսումնական Խորհուրդն ալ պէտք եղած ուշադրութիւնը դարձնէ դասագրքերու ամենակարեւոր խնդրոյն վրայ։

Կարելի չէ՞ որ փոխանակ մասնաւոր անհատներու կողմանէ պատրաստուելով իրեն ներկայացուած դասագիրքերը այս կամ այն նկատողութեամբ վաւերացնելու, Ուսումնական Խորհուրդն իր անմիջական հսկողութեան տակ առնլով խնդիրը՝ մրցում մը դնէ ո եւ է անհրաժեշտ դասագրքի մը պատրաստութիւնը եւ արժանաւորագոյնը միայն արտօնէ դպրոցաց մէջ գործածուելու ։

Կ'արժէ որ մեր կրթական բարձրագոյն խորհուրդն իր լուրջ նկատողութեան տակ առնէ այս խնդիրը, որ կարծուածէն շատ աւելի կարեւոր է։

1894 նոյ. 16
Կ. Պոլիս ***

Ճէրիտէի Շարգիյէ

Մեզգիւր քերականութիւնը սուրէթը մախսուսատէ մաթպաամըզա կէթիրթէրէք, հէր պիր սահիֆէսինի պիրէր պիրէր մուայէնէ իթտիք, վէ Ուսումնական Խորհուրդ՝ Թովմաս Աճէմեան էֆէնտինին պու քերականութիւնը «մէքթէպլէրտէ թէտրիսէ լայըգ տըր» տէյէրէք նա՞սըլ թաստիգ իթմիշ տէյու թէաճճիւպ էյլէտիք. աճապա պիր քերէ օլսուն նազարը թէտգիգտէն կէչի՞րմէմիշ մի. չիւնքի պիր տէֆա օլսուն թէտգիգ ու թէֆթիշ էյլէմիշ օլսա՝ մեզգիւր քիթապը մէքթէպլէրէ թավսիյէ էյլէմէք վիճտանըզլըղընտա պուլունմազ, պիր թագըմ 8-9 եաշընտա մասում չօճուգլարըն զիհնլէրինի եօրմազա վէ հիչ պիր չէյ էօյրէնմէմէլէրինէ սէպէպ օլմազ իտի։

Իշպու քերականութիւնըն սուրէթը թանզիմ ու թէրթիպինտէ օլան ինթըզամսըզլըղը պէրթարաֆ իտէլիմ, աճապա Ուսումնական Խորհուրդ պիննէֆս էրմէնիճէ լիսանը էօյրէնմէք իչին «քերականութիւն» տէյու եազըլմըշ օլան պու քիթապըն գոճաման գոճաման եանլըշլարընը վէ թասրիֆլէրը (բացառութիւնները) տախի կէ՞օրմէտի մի։ Ուսումնական Խորհուրդա րիայէթիմիզ պէրքէմալ օլտըղընտան, հէյէթը մումաիլէյհա՝ պու խաթայա վէ մէհազիրի կէօրմէմէզլիքէ վուրարագ մեզգիւր քիթապը թաստիգ էյլէմիշ տիր տէյէմէյիզ։

Պազը միւէլլիֆլէրին եազտըգլարը քիթապլարը պարա իլէ սաթըն ալըպ թապ ու նէշր իտէն նաշիրլէրին (էտիթէօր)՝ զաննըմըզճա քիթապ եազան վէ սաթան միւէլլիֆլէր գատար մալիւմաթ սահիպի օլմալարը լազըմ կէլիր քի, եազըլմըշ օլան քիթապլարը նազարը թէտգիգտէն կէչիրիպ չայանը թապ ու նէշր օլտըգլարընը ֆարգ ու թէմեիզ իթսինլէր։ Լաքին պիր քիմսէ՝ 5-10 սէնէ չօճուգ պուլունան եանընտա բօյթաճըլըգ վէ միւվէզզիլիք իթտիքտէն սօնրա նիհայէթ նէզարէթէ խըտմէթ իթտիկի էֆէնտիսինի թէրք իտուպ, եէմէյէրէք իչմէյէրէք արթըրտըղը պարա իլէ պիր տիւքքեան թութարագ էտիթէօրլիկէ չըգըյօր, վէ հագգըր գունտուրաճը տիւքքեանը աչըյօր կիպի չիւրիւքլէ սաղընա պագմայըպ, բասմա կէլէ ուճուզ պուլտըղը մալը տիւքքեանընա տօլտըրըպ սաթմագա

պաշլար, վէ մէքթէպլէր տախի՝ քերականութիւնլարը պիր էյինճէ թէֆթիշ էյլէմէքսիզին ֆիլան քերականութիւն ֆալան քերականութիւնտան տահա էհվէն տիր տէյէրէք ուճուզլուղընը պագըյօրլար օգութթուրուլ իսէ, չիւնքի սայէի մէարիֆփէրվէրի հազրէթի Պատիշահիտէ պէտէր ու վալիտէլէրին էօյրէնմէք մէրագը օլան իլմ ու մէարիֆ հավէսի պէրհավա օլուր, վէ հէր քէսին չօճուգլարը պօշունա պօշունա մէքթէպլէրէ կիտիպ կէլիր, վէ պու գատար պալթըլըգլարտան հասըլ օլան մէնֆաաթ իսէ հիչ մէսապէսինտէ գալըր, վէ անճագ օլ ճահիլ վէ իլմ ու մէարիֆտէն պիպէհրէ նաշիր՝ նահագգ եէրտէ բարա գազանըր տուրուր, վէ պիր տէ սէնէտէ պիր տէֆա պագը մէքթէպլէրտէ սիւմմէ թէտարիք թէվզիի միւքեաֆաթ (պարգեւաբաշխութիւն) ըճատի իճրա օլունըր։

Թովմաս Աճէմեան էֆէնտինին եազմըշ օլտուղը քերականութիւնըն եուքարըտա՝ Պալենց նամընտա պիրի օլտըղը իւզէրինտէքի գարաղընտան անլաշըլմըշ տըր։

Պինաէնալէյհ թէէլիֆ իթտիքլէրի տէրս քիթապլարընը՝ թագտիր օլունմագսըզըն կէլիշի կիւզէլ թապ իթտիրիպ, պիր գաչ գրուշ ալմագ իսթէյէն միւէլլիֆլէրէ Պալենց նամ էտիթէօրի թավսիյէ իտէրիզ։(*)

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Բուսիա տէվլէթի թարաֆընտան գայմագամ Թէվֆիգ, պինպաշը Ֆէնան, վէ պահրիյէ միրալայը Րիզա պէյլէրէ 2նճի, վէ եիւզպաշը Ալի պէյ իլէ միւլազիմ Սէլիմ էֆ.յէ 3նճի րիւթպէտէն Սէնթ Ան, գայմագամ Իզզ. Մէնթէշ վէ Խայրի պէյլէր իլէ Սէվասթօբօլ չէհպէնտէրի Իքպալ, վէ պահրիյէ գայմագամլընտան Աքիֆ վէ Ղալիպ, վէ եիւզպաշը Հասան, վէ կէմի մէմուրլարընտան Լութֆի, մուսիգա մուալլիմի Րէուֆ վէ Հաֆըզ Ֆէյզի էֆ.լէրէ 2նճի րիւթպէտէն Սէն Սթանիսլաս նիշանլարը իթա օլունարագ, մումաիլէյհիմ ճանիպինտէն գապուլ վէ լէտէլիճապ թագլիգի խուսուսընա միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրուլմըշ տըր։

—Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Օրման, Մէատին վէ Զըրաաթ նէզարէթինէ թօխում սէչմէք իչին եէնիտէն պիր մաքինա իհսան պույրուլտըղընտան, մէզքիւր մաքինա Հալգալը Զըրաաթ մէքթէպինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Սէլիմիյէ ճատտէսինտէն կէչմէքտէ օլան պիր արապա՝ եանընտա պիր չօճուգ իլէ կիթմէքտէ օլան պիր գատընա չարփարագ ճէրիհատար էյլէմիշ տիր։

—Թրապիզօն վիլայէթի մէմուրինի թարաֆընտան պու քէրրէ պիր չօգ գաչագ թիւթիւն գալըթ, վէ գաչագճըլարըն տէրտէսթ իտիլտիկլէրի իխպար իտիլմիշ տիր։

—Կէչէն պազար կիւնիւ Իզմիրտէ իքի պէրպէրի իշ ու իշէ իթմէք իքէն, պիր եուսումա եարըմ օգգա ըգը իչմէք իչին պաշլաթըլմըշ, ըգըյը իչտիքտէն սօնրա պիրի չաղըրընտըղը կիւնիւ վէֆաթ էյլէմիշ, վէ տիկէրինին հայաթը թէհլիքէտէ պուլունտուղը ամէլիյա թարաֆընտան պէյան օլունմուշ տուր։

—Գարասի սանճաղը Տէֆթէրը խագանի մէմուրը Սիւլէյման էֆէնտինին վէֆաթը իթմէսիյլէ, եէրինէ Այտըն սանճաղը մէրքէզ Թաքրու քիթապէթինտէ պուլունան Լութֆի էֆ. թային գըլընմըշ տըր։

—Լայէլիտէ Զուգուր Զէյմէտէ եէնի սօգագտա մուգիմ Խուֆէթ հանըմ նամընտա պիր գատըն՝ էվվէլքի կիւն խանէսինին թարացասը խուսթիւնտէքի ասմայը տիւզէլթմէքտէ իքէն պաշ աշաղը տիւշիւպ, ալտըղը ճէրիհատան միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէտիկի իխպար իտիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն սաաթ 5 սուլարընտա Իւսկիւտար վափուրընտան չըգան պիր Արապ գատընըն իւզէրինտէ գաչագ թիւթիւն պուլունտուղը օրատա պուլունան գօլճուլար թարաֆընտան չիւպհէ իտիլէրէք, գօլճու գատընըն վասըթասըյլա իւզէրի թէհարրի իթտիրիլտիքտէ, 3 օգգա գաչագ թիւթիւն գուհնուր իթտիկինտէն, թիւթիւնլէր միւսատերէ իտիլիպ քէնտիսի տախի գալըլթայա թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

—Եալըվա վէ ճիվարընըն մուհաֆազասընա մէմուր Րէժի գոլ սանտալլարընտան պիրի մարիֆէթիյլէ, Գօրու գարիյէսինտէ Աղքեօյ իսքէլէսինտէ կէճէ վագթը պիր չուվալ գաչագ թիւթիւն տէրտէսթ օլընտըղը, վէ պու էսնատէ գաչագճըլար թարաֆընտան սիլահ իսթիմալ իտիլմիշ իսէ տէ, պիր կիմսէ սագաթլըղը մուճիպ օլմատըղը իխպար իտիլմիշ տիր։

—Էնկըլայա եաթագլըգ իթմէքլէ մազնուն պուլունան պիր գաչ չախսըն Գարամուսալ թարաֆընտա գալըթաճա տէրտէսթ օլընըպ, ճինայէթ ատլիյէյէ թէսլիմ գըլընտըգլարը իխպար իտիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն 40 խանէտէ 100 նուֆուս խալամ Թրնօվա մուհաճիրի չէհրիմիզէ կէլէրէք, խաքեան իթմէք իւզրէ տաւն էսկիշէհիրէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Գասըմ-Բաշատա Շիշլի խանըտա սաքինէ Էրմէնի միլլէթինտէն Կիւլզար նամ գատընըն՝ էվվէլճէ Բուլմանիատա պուլընտըղը սըրատա 60 լիրա պաստեսինտէ պիր սըրգամըն ֆաիլի օլտուղը գապըլթայա իխպար օլընարագ, մէզպուրէ հագգընտա մուամէլէյի լազըմէ իճրասընա իպթիտար գըլընտըղընը իգտամ կազեթասը եազըյօր։

—Էվվէլքի ագշամ սաաթ 1 գուչուգ սուլարընտա Մագրիքեօյ չըմէնտըֆէր սթասիօնընտա արապաճը Կրիգօ՝ արապասընը սիւրաթլը գօշտուրտըղը էսնատէ, 9-10 եաշլարընտա պուլունան պիր չօճուղը արապանըն ալթընտա ալըպ պիր գաչ եէրինտէն զետէլէմիշ տիր։

—Դըպրըս ատասընտա Լիմասօն գասապասընտա ագտէմճէ գուհնուր իտէն գասըրկատա՝ սէլտէն սիւրիւքլէնմիշ օլան էնգազըն գալտըրըլմասը վէ խարապ օլուպ թէհլիքէտէ պուլունան էպնիյէլէրին եըգտըրըլմասը զըմնընտա լազըմ կէլէն ալէթ ու էտէվաթըլա պիր չոգ ասաքիրի համիլ օլարագ Լիմասօնա պիր ինկիլիզ վափուրը ճէլպ օլունմըշ, վէ պու սայէտէ գասապայի մէզքիւրէ թէհլիքէտէն վիգայէ իտիլտիկի՝ Դըպրըս կազեթասընտա օգունմուշ տըր։

—Գալաթատա Գաֆէսճի սօգագընտա սաքին չալըճը Պէյրութլը Թօտօ խիմիտէ պիրիսի էվվէլքի կիւն քէնտի քէնտիսինի րէվօլվէրլէ ազըր սուրէթտէ եարալամըշ, թէբդիլի խաստախանէյէ նագլ օլընմըշ տըր։

—Սամաթիա սաքինլէրինտէն եագմաճը Տրդատ խիմիտէ 18 եաշընտա պիր տելիգանլը՝ էվվէլքի կէճէ սաաթ 1 սուլարընտա մահալլէ մէզքիւրէտէ Լէպլէպիճի քեօշէսի ճիվարընտա քէնտիսինէ թասալլութ իտէն վէ գամա իլէ մէրգումը թէհտիտ էյլէյէն Սամաթիա թուլումպաճըլարընտան Պաղչէպան օղլու Արթինի չագը իլէ թէհլիքէլի սուրէթտէ ճէրհ էյլէմէքլէ, մէճրուհ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ կէօնտէրիլմիշ, վէ ճարիհ տախի թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

Օ ԼՈՒՎՐԸ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Մուգատտէմա Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրէտէ 294 նումէրօլը մաղազատա մուգիմ

Օ ԼՈՒՎՐԸ

նամ պէօյիւք մօտա մաղազասը, պու տէֆա եէնէ ճատտէի մէզքիւրէտէ 194 նումէրօլը մուգատտէմա

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

նամը թահթընտա պուլունմըշ օլան մաղազայա նագլ օլընմըշ տըր։ Իշպու նոյ. 7/19ընճը բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն, իշպու գըշ մէվսիմինէ մախսուս վէ էն սօն մօտալարա թաւֆիգ [illegible] քէթիրթտիրիլէրէք՝ ֆիաթլըրգ, իւճիւզ վէ եէնի չէշիտ գօլէքսիօն, վէ էնվաի կարնիթիւրէ սաթըլմագտա օլուպ, մէզքիւր մաղազայա կէլէնլէր՝ իշպու մալլարըն նէֆասէթ վէ ուճուզլուղընտան մէմնուն օլաճագլար տըր։ Իշպու եէնի մաղազատա բէյլէր օլարագ սաթըն ալընան մալ իւզէրինէ 100տէ 10 ազօնթօ իսթիճէքի իլան օլունուր։ 15—8

ՏՕԳԹՕՐ Ե. ՄԱՍԻՍ

Պէյօղլու Թօքէ-իւ օթէլ Ն° 10

Հէր նէվ տախիլի խասթալըգլարը վէ խուսուսի օլարագ էսկի վէ եէնի ՄԻԹՑԼ, ՊԱՂԸՐՍԱԳ, ԻՏՐԱՐ ՏՕԼԼԱՐԸ վէ ՖԸՐԷՆԿԻ խասթալըգլարընը ազ միւտտէթ զարֆընտա վէ եէնի ուսուլլէր իլէ թէտավի իտէր։

Խանէսինտէ հէր կիւն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 7տէն 10ա գատար պուլունուր։
Չարշէնպէ կիւնլէրի մէճճանէն։ 24—14

(165)

ԷՄԻԼ ԿԱԲՕՐԻՕ

ՕՐՍԻՎԱԼԻ ՈՃԻՐԸ

«Հոն հասնելուդ՝ դրան զանգակը կը քաշես, մինակդ ներս կը մըտնես, և սա նամակը դռնապանին կուտաս, ըսելով որ խիստ կարեւոր և ստիպողական է։ Այս յանձնարարութիւնը կատարելէ վերջ, դուրսը՝ պանդոկին առջին՝ ընկերոջդ հետ մէկտեղ դարանի կը կենաս։ Եթէ Պ. Վիլսօն բնակարանէն դուրս ելլէ,—և պիտի ելլէ, ապա թէ ոչ Լըգօգ չեմ կոչուիր ես,— քու ընկերդ անմիջապէս թող գայ լուր տայ ինձ. դուն ալ Պ. Վիլսօնի պիտի հետեւիս և զայն աչքէ չպիտի կորսնցնես։ Շատ հաւանական է որ կառք նստի. դուն ալ քու կառքդ նստած անոր կը հետեւիս, բայց կառապանին քովիկը նստելու նախազգուշութիւնն ի գործ դնելու ես։ Աչքդ բա՛ց, կառքին մէկ դռնէն կամաց մը սպրդելով գէթ պարապ կառքի մը ետեւէ վազցնելու չափ ճարտար թշուառական մըն է։

—Շատ լաւ, բաւական է որ կանխաւ գիտնամ այս պարագան։

—Խօսած ատենս լռութիւն պէտք է պահես։ Հաւանաբար Սէն-Բէր փողոցի կահագործին վաճառատունը պիտի երթայ, բայց կրնամ խաբուած ըլլալ։ կարելի է որ երկաթուղւոյ ո և է կայարան մը երթայ, և մեկնող առաջին կառախումբին մէջ նետուի. այս պարագային իր նստած վակօնը պիտի գտնուիս դուն ալ, և ուր որ երթայ իրեն պիտի հետապնդես. միանգամայն հեռագրաւ տեղեկութիւն պէտք է տաս ինձի երբ որ կրնաս։

—Այո՛, պարո՛ն, շատ լաւ. միայն թէ եթէ չոգեկառք նստիլ պէտք ըլլայ...

—Ի՞նչ, ստակ չունի՞ս։

—Ճիշդ գուշակեցիք։

—Ուրեմն,—Պ. Լըգօգ դրամապանակն հանեց այս պահուս,— ա՛ռ սա հինգ հարիւր ֆրանքնոց դրամատոմսը. մարդ աշխարհիս շրջանը կըրնայ ընել ասով. լաւ հասկցա՞ր ըսածներս։

—Ներեցէ՛ք... եթէ Պ. Վիլսօն պարզապէս իր բնակարանը վերադառնայ, ի՞նչ պէտք է ընեմ։

—Թո՛ղ որ լմնցնեմ. եթէ տուն վերադառնայ, դուն ալ իրեն հետ մէկտեղ հոն կը դառնաս, և իր կառքին՝ դրանն առջեւ կանգ առնելու պահուն, մեզ ծանօթ երկու ուժգին սուլիւն մը կ'արձակես։ Ցետոյ փողոցը ինծի կը սպասես, պահելով միանգամայն տրամադրութեանդ տակ գտնուող կառքը, զոր պարոնին փոխ պիտի տաս եթէ պէտք ունենայ։

—Հասկցայ, ըսաւ Բալօ, և վազելով հեռացաւ։

Երբ հայր Բլանթա և Պ. Լըգօգ մինակ մնացին, սկսան դանդաղօրէն յառաջ երթալ։ Երկուքն ալ լուրջ դէմք մըն էին առեր, և լռին կը մըտածէին, ինչպէս կը վայլէ խաղի մը վճռական վայրկեաններին։

Ցանկարծ Պ. Լըգօգ սարսռաց։ Փողոցին ծայրէն նշմարեց իր պաշտօնեայն. այնչափ մեծ էր իր անհամբերութիւնը, որ դէպ ի անոր վազեց։

—Ի՞նչ եղաւ։

—Որսը սկսած է վազել, և Բալօ անոր կը հետապնդի։

—Հետի՞ոտն թէ կառքով։

—Կառքով։

—Բաւական է. գնա՛ ընկերներուդ միացիր, և ըսէ որ պատրաստ գտնուին։

Ամէն բան Լըգօգի փափաքին համաձայն առաջ կ'երթար. ուստի յաղթական կերպով դէպ ի հաշտարար դատաւորին դարձաւ, և այն պահուն միայն նշմարեց թէ հայր Բլանթայի դէմքը անձկոտ արտայայտութիւն մըն էր առեր։

—Անհանգի՞ստ էք, պարո՛ն, հարցուց անոր մտահոգ շեշտով մը։

—Ո՛չ, բայց տարիքս յիսուն և հինգ է, պարո՛ն, և այս հասակին մէջ մարդուս կրած յուզումները կրնայ ըլլալ որ մահ պատճառեն իրեն։ Իմ բոլոր բաղձանքներուս իրագործմանը պահուն, կը դողամ մտածելով որ յուսախաբութիւն մը կրնայ մահացնել զիս. կը վախնամ, այո՛, կը վախնամ... ո՛հ, ինչո՞ւ չեմ կրնար հրաժարիլ ձեզի ընկերակցելու գաղափարէն։

—Բայց ձեր ներկայութիւնն անհրաժեշտ է, պարո՛ն. առանց ձեզի, առանց ձեր օգնութեան բան մը չեմ կրնար ընել։

—Ի՞նչ բանի օգտակար կրնամ ըլլալ ձեզ։

—Օրիորդ Լօրա՞նսը փրկելու, պարո՛ն։

Մասնաւոր շեշտով մը արտասանուած այս անունը՝ Օրսիվալի հաշտարար դատաւորին վերադարձուց մասամբ իր կորուսած կորովը։

—Քանի որ այնպէս է,—ըսաւ։

Եւ հաստատ քայլերով դէպ ի Թրէմօրէլի բնակարանին փողոցը դիմել սկսաւ, բայց Պ. Լըգօգ կեցուց զայն։

—Ո՛չ տակաւին, կ'ըսէր, տակաւին ո՛չ. ձեռնարկին յաջողութիւնը մեր ի գործ դնելիք միջոցներուն անվրէպ ըլլալէն կախում ունի։ Ամենափոքր թերութիւն մը բաւական է ձեռք առած բոլոր հնարքներս ոչնչացնելու, որ ատեն պիտի ստիպուիմ յանցաւորը դատարանին յանձնելու։ Պէտք է որ տասը վայրկեանի չափ խօսակցինք օրիորդ Լօրանսի հետ, առանց աւելիին պէտք չունինք. և անպատճառ հարկ է որ Թրէմօրէլ յանկարծ վրայ հասնելով մեր խօսակցութիւնն անակնկալ կերպով ընդհատուի։ Ուրեմն հաշիւ մը ընենք. այդ թշուառականը Սէն-Բէր փողոցը հասնելու համար երեսուն վայրկեանի պէտք ունի. այդչափ ժամանակ ալ վերադառնալու համար հարկ է. քառորդ ժամ մըն ալ պարապ տեղը կըրնայ վատնուիլ. ամէնը կ'ընէ ժամ մը և քառորդ մը. ուրեմն տակաւին քառասուն վայրկեան համբերելու ենք։

(Շարունակելի)

ԳՕՆԵԱԳ

ՄԸՍԸՐՏԱ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷ

1884 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ

ՄԻՍՍԻ ՊՕԼԱՆԱՔԻՆԻՆ

ԹԷԼՍԻՍ ԻԹՏԻԿԻ

ՊԷՕՅԻՒՔ ԹԱԳԹԻՐԽԱՆԷՍԻ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆՏԱՆ ՕԼԱՆ ԳՕՆԵԱԳ

Իշպու Գօնեագ 487 Թահլիլ նումէրօսը իլէ մուրագգամ Բարիզ չէհրի պէլէտիյէսի քիմեա թահլիլխանէսին Թահլիլ վէ Բարիզ Եուհան ակֆարէթինին 1988 նումէրօլու մէօհրիւ իլէ մէօհրլէնմիշ տիր։ Թահլիլը մէզգիւր Մ. Բաուժեօրիւն րիյասէթի Թահթընտա օլարագ, Թահլիլխանէ միւտիրի Մ. Ժիլօ Թարաֆընտան իճրա գըլընմըշ տըր։

ՆԷԹԻՃԷԻ ԹԱՀԼԻԼ

«Սաֆի իւզիւմ չարապընտան իմալ օլընըպ, լէզիզ իւն թամ, վէ բայիհասը ղայէթ հօշ տըր։»

Հէր քիմ քի ղայրին չէօհրէթինէ խալէլ կէթիրմէք իւզրէ իշպու իսմը իսթիմալ իտէր իսէ, չիքէսթը նամուսը ճէրիմէսինէ իրթիքեապ իթմիշ աստ օլընաճագ տըր։

Մէզգիւր Գօնեագ Լօնտրատա մէչպիյաթը ուսուլիւն րէսմիյէ գավայիտինէ Մըսըրլը Պօլանաքինին սաֆի իւզիւմ չարապընտան միւսթահզիր գօնեագը նամը իլէ սաթըլմըշ տըր։

1894 սէնէսինտէ Մըսըրտա վուգու պուլան միլլի սէրկիսինտէ թէչհիր գըլընան գօնեագլար մէյանընտա հալիսիյէթ մէզգիւր Գօնեագ միւքեաֆաթա վէ պիրինճի սընըֆ ալթըն մէտալեա նաիլ օլմըշ տըր։

Մարի իւզ գիքը սէրկիտէ մէշրուպաթը քիւուլիյէ (ալգօոլիք) գըսմը զըրաաթ հէյէթը հիւքքեամ ազասընըն Մ. Պօլանաքինին գօնեագ ֆապրիգասընա մուգաբըլ պուլան գիյարէթի իւզէրինէ, մումայիլէյհէ իթա գըլընան չահատէթնամէ տըր։

Պիզ գիրյարէ մուհարրէր իւլ իմզա Մըսըր մէշհէրը ումումիսի (էքսբօզիսիօն) քիւուլիյաթ գըսմը հէյէթը հիւքքեամ ազասընտան օլուպ, չէհրիմիզտէ մուգիմ Մ. Պօլանաքինին թէչհիր էյլէտիկի գօնեագ նիւմունէլէրինին պիլմուայէնէ պիհագգըն թագտիր չայան օլտուղունը պէյան իտէրիզ։

Ֆապրիգասընը գիյարէթ իթմէք արզումուզ Մ. Պօլանաքի թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ օլտըղընտան, ֆապրիգասընըն հէր գըսըմլարընը թէմաշա իթտիկիմիզտէ, սէնաաթընըն էհէմմիյէթի տէրէճէսինտէ մէմնուն օլմուշ տըր։ Մ. Պօլանաքի իմալ իթտիկի գօնեագլարըն ճիւզի գըսմընը սաֆի իւզիւմ չարապընտան իմալ իլէ վէ ալէլ-խուսուս Ինկիլթէրայա իրսալ իթմէքտէ պուլունտուղը Լօնտրատա մաթպու կէօսթէրիլէն սաթըշ ճէտվէլլէրինտէն մէսթէպան օլտըղը կիպի, մէզգիւր գօնեագլարըն սաֆի իւզիւմ չարապընտան խալիսէն իմալ գըլընմըշ օլտուղունա էմին օլուճագ ճիհէթլէ, Մ. Պօլանաքի հագգընտա պիր չօգ մէթհիյէ իտէճէկ տէրճ գըլընմըշ տըր։

Ֆապրիգասընըն հէր գըսմընտա կէօրիւնէն նէզաֆէթ, վէ հիւսնի թէրթիպաթ վէ ալէթ ու էտէվաթըն թէրքիպաթը ճալիպը հայրէթ տիր։

80 պարկիր գուվվէթինտէ օլան ալէթը պուխարիյէ պիր մաքինա թանրիք, վէ էյրօ ֆապրիգասընտան չըգմա գազանլարա նազըլ հարարէթ իտուպ, էհվմի 12000 լիթրա չարապ իսթիհսալ իթթիխրաճ օլընմագտա տըր։

Գօնեագ իմալինէ մախսուս իսթիհզար գըլընան միւթէֆաավիթ պէյազ չարապլարըն ճինսի էքսէրիյէթը արա իլէ Թանսին գըլընմըշ վէ տէբօզիթօ օլընան գօնեագլար մէյանընտա 1884 սէնէսինին մահսուլը ճիւմլէսինէ ֆայիգ օլտուղը կէօրիլմիշ տիր, վէ սաիր սէնէլէրին մահսուլընը իսթիհսալ իտէն 12000 վէ 5000 վէ 800 լիթրոլուգ ճէսիմ ֆըչըլարըն ատէտի 2400 օլուպ, մահզէնլէրտէ մէվճուտ սաղլըգ գօնեագլար 200000 թէն զիյատէ տիր։

Խաթիմէ օլարագ չունը տախի պէյան իտէրիզ քի, Մ. Պօլանաքինին թէեսիս էյլէտիկի ֆապրիգա քէնտիսինէ պարիր չէրէֆ օլտուղը կիպի, Մըսըր պէլտէսի տախի մուահալլէհին իմալքէրտէսի օլան գօնեագլարըն մէմալիքի էճնէպիյէտէ մադհար օլտուղը չէօհրէթը ապիմէէն մէնաֆի իւզրէ քէսպը մէֆախիրէ իտէճէկտիր։

Իսքէնտէրիյէ ֆի 20 հազիրան 1894

ՀԷՅԷԹԸ ՀԻՒՔՔԵԱՄ ԱԶԱԼԱՐԸՆ

ԻՄԶԱՍԸ

Սիմօն, Տօզիթ. Էրտոլան պէյ, Լասգարիս Ճ. Կրիպարի. Բ. Ֆէնտէլ, Մ. Մուհիպարքիւս

Մ. Պօլանաքինին Թալեպի իւզրէ մէզքիւր չահատէթնամէ հէյէթը հիւքքեամ թարաֆընտան քէնտիսինէ իթա գըլընմըշ օլտըղընը թաստիգ իտէրիմ։

Մըսըր միլլի սէրկիսի գոմիթէսի թարաֆընտան էլչէնաթ տօգ. Հաքիմ-պէյ. Տօգթօր Հայմալիս պաշգանըն իմզասը թաստիգ գըլընըր։

Ֆի 3 Թէմուզ 1894

Իսքէնտէրիյէ

Մուհաֆըզը Իսքէնտէրիյէ

(Իմզա) Իզզէթ Նէճիպ

(Մահալը խաթմիւլ մուհաֆըզը Իսքէնտէրիյէ)

Մէզգիւր գօնեագլար՝ Տէրսաատէթտէ Մ. Պօլանաքինին վէքիլը մախսուսլարը պուլունան Մ. Մէլիգօ վէ Գուինին Գալաթատա Թունէլ մէյտանընտա 6 վէ 7 նումէրօլը մաղազասընտա ֆիւրուխթ օլունուր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Իլան.

Սէլանիքտէ Թէչրիքիւլ խաէն Օսմանլը Թրամվայ չիրքէթինին պէհէրի 500էր ֆրանգլըգ իւսթիւ իթիպարի 2000 ատէտ հիսսէ սէնէտաթընըն րէսմը տամկա գանունընըն 10ընճը մատտէսի մուճիպինճէ 100տէ 1 հիսապըյլա տամկա րէսմի պու քէրրէ մէզգիւր չիրքէթտէն քէամիլէն իսթիհսալ գըլընմըշ օլտըղընտան, սէնէտաթը մէզգիւրէնին համիլլէրի Թարաֆընտան Գալաթա կէօմրիւկի թահըրէսի ֆէվգինտէ քէաին պու պէյէյէ նէզարէթինէ իպրազըյլա մէճճանէն տամկալաթըլմալարը իլան օլունուր 5—5

23 Թըշր. սանի 310

ՁԱՅ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ՎԷ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ձայ իսթիմալինին Թէամմիւմ իթմէսիյլէ, չայ ալըշըրթըմաղըն պիր ճարէթտէն գիյատէ պիր սէնաաթ հալինի քէսպ իթմիշ տիր քի, պու սէնաաթ ուզուն միւտտէթ թէճրիւպէ իլէ թահսիլ օլունապիլիր։ Տէրսաատէթտէ 14 սէնէտէն պէրու իճրա իթտիկի մուամէլաթը թիճարիյէ իլէ քէսպը չէօհրէթ իթմիշ օլան մաղազամըզ թարաֆընտան պու սէնէ տախի պէօյլէ պիր մըգտարտա վէ հէր կէօնա Չին, Ճավա, Սէյլան վէ Հինտիսթան չայլարը ճէլպ օլունտուղը կիպի, նագընլարտա միւշթէրիլէրին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլաճագ ղայէթ նէֆիս գօգուլը վէ ուճուզ չայլար տախի ճէլպ իտիլէճէկ իլան օլունըր։

Պիր խայլի միւշթէրիլէրիմիզին չայ իշթիրասը զըմնընտա քէսրէթլէ վուգու պուլան միւրաճաաթլարը իւզէրինէ տէպօյիմըզը պիր գաթ տահա թէվսի իթմէկէ մէճպուր օլմագլա պէրապէր, մէզգիւր տէպօզիթօտա սանտըգլարըլա վէ գութուլար իչինտէ պէօյլէճէ մըգտարտա հէր նէվ նէֆիս չայլար պուլունտուղու տըր։

Կէրէք Տէրսաատէթտէ վէ կէրէք մէմալիքը Շահանէնին պաշլըճա չէհիրլէրինտէ քիւչիւք մաղազա օլմուլարը իթիքադ իթթիկիմիզ մէվչէք, «չայլըն նէվլէրի, միգտարը վէ գըյմէթի հաքքընտա տօղրուլըգլա իճրաի մուամէլէ իթմէք» պիր գաթ տահա րաճա իթմիշ տիր։

Ձայլարըմըզըն նէֆասէթինէ մաղազամըզ էսքի մարգասընըն սախթէ օլարագ բէգչա իւզէրինտէ բէք գիյատէ արթըմըշ օլմասը պիր տէլիլ օլապիլիր։ Մէզգիւր մաղազամըզըն հէնի մարգասըյլա Տէրսաատէթտէ Պաղչէ Գափուսընտա Չէլալ պէյ խանը Թահթընտա 10 նումէրօտա Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ վէ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ նամընա միւրաճաաթ օլընմասը իլան օլունըր։

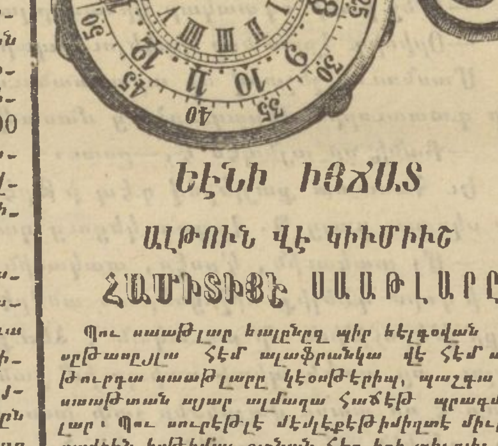

ԵԷՆԻ ԻՑՃԱՏ

ԱԼԹՈՒՆ ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇ

ՀԱՄԻՑԻՑԷ ՍԱԱԹԼԱՐԸ

Պու սաաթլար եալընըզ պիր եէլքօվան վասըթասըյլա հէմ ալաֆրանկա վէ հէմ ալաթուրգա սաաթլարը կէօսթէրիր, պաշգա պիր սաաթտան սայար ալմաղա հաճէթ պըրագմազ։ Պու սուրէթլէ մէմլէքէթիմիզտէ միւթէտավիլ իսթիմալ օլունան հէր իքի ուսուլէ սաաթլար սայմա կէօզ էօնինտէ պուլունուր։

ՍԷԿՍԱՆԷ ՄԷՐՔԷԶԻ

Զուրչուլի Քէօփրիւ Վալիտէ խանընտա Ն° 2

ՅՈՎՍԷՓ ԹՕԼԱԵԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ ՏԸՐ։

Մէզգիւր մաղազատա քէզալիք հէր նէվի ալթուն վէ կիւմիւշ սաաթ վէ գօրտօնլար վէ Գրիսթօֆըլ ուսուլինտէ պէյազ մաատէն իւզէրինէ կիւմիւշ գապլը Թէփսիլէր տախի պուլունըր։

Իշպու մաղազա՝ սաթըլան մալլար իչին պիր սէնէ գաթի ուրտա թաահհիւտ իտէր։

ՖԻՑԱԹԼԱՐ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 10 դէկտ.

Ինկիլ. էսհամը Իսկ. Լիր.	102—37
Օսմ. էսհամը աչըլը	25—50
» » փարանը	25—50
» » Սէրի Ա	65—75
» » » Բ	44—75
» » » Գ	28—62
Օթօման 1871	98—25
Օսմանլը Պանգասը	16—75
Ռուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուհ. մուլթ. ահրօ	102—62
» իսթիգրազը	—
Տափրէ Սանիյէհ Մըսըր	103—
Յունանէ 5 % 1879	30 50
Պօռթուգալ իսթիգրազը	—
Գաչելար իսթիգրազը	101—
Գումպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—28 60

Բարիզ 10 դէկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	102—50
» » 4½ %	107—50
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլը	25—75
» » » փարանը	25—70
Միւթէհիտէ	
Սէրի Բ.	44—85
» Գ.	28—90
Ռումէլի չըմէնտէֆէրի	126—50
Օսմանլը Բէժիգի էսհամը	474—37
» Պանգասը	670—62
Գրէտի Լիոնէ	806—25
Գրէտի Ֆօնսիէ	917—50
Գօնթուար տ'էսգօնթ	555—
Սիւվէյշ ազոլը	3077—
Իթալիա էսհամը	86—50
Մըսըր ֆօնս. մուլթ. աճրօ	516 25
Թափօտիթէ Թիւրգ	477—60
Գոմպիօ 3 այ վատէ	25—12

Վիէննա 10 դէկտ.

Լօնտրա էուէրինէ գամպիօ	124—80
Ռումէլի չըմէնտէֆէրի ֆր.	71—30
Օսմանլը Բէժի տափօն	232—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. սիւն. դպ. գար.	28 19
» » » էն եիւքսէք	28 21
» » » էն աչաղը	28—18
Պու աքշամ աչըլը գ. ք.	28—17
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	98
» » էն եիւքսէք	—
» » էն աչաղը	—
» » աչըլը գ. ք.	—
Սէրի Ա.	65—30
» Բ.	44—30
» Գ.	81—
Ռումէլի չըմէնտէֆէրի	126—50
Ալթըն Թուրֆ	6—
Ռէժօր	—
Հէվալէ » րէժօր	40—

ԳԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	10—22
Սթամպոլ Պանգասը	4—15
Օսմանլը Սիկօրթա չիրքէթի	7 72½
Րէժի տափօնը	21—02
Թրամվայ	8 27½

ԱՏՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զր. ատն	Նէղ	Բը
Ինկիլիզ մէճիտիյէ ֆօրթը	108	10
Մէճիտիյէ »	98—	
Ռիւպլէ »	102—	
Ալթըլըգ »	103—	
Ինկիլիզ լիրասը	110—22	
Ֆրանսըզ ալթունը	88—06	
Ռուբ	90—15	
Գրէմէ ալթունը	51—15	
Ֆօրթը գաղըթ	8—35	

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110 ¾
Բարիզ 3 այ վատէ	22—71¼

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճանիգը ալիխինոնէն

(14) Ինշաաթը Սաքիզլըյէ [illegible] 30ընճը չարչէմպէ կիւնիւ գարարը գաթ. Թիսի, ֆէրատան 100տէ 5 Թէնզիլատը մուգարրէր օլտուղընտան, պինայէն Գապը Սէրասքէրի Ինշաաթ Սաքիզլիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։ 3—2

ՇԷՀԸՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Ճանիգը ալիխինոնէն

Էմանէթ վէ աէվմին պէյէլէրի միւտիրիյէթինէ մուգարրէր օլան [illegible] Թէֆէրրիւաթ կիւնլէրի թաիպ օլունաճագ օլտուղունտան թալիպ օլանլարըն մէզգիւր կիւնտէ Շէհըր Էմանէթինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունըր։ 3—2

24 Թըշր. սանի 310

Լալէլի վէ Հալէթ էֆ. վագըֆլարընտան սաթըլաճագ ամլաքըն Թէֆէրրիւաթ վէ Շէրայիթի իչին Մալիյէ Նէզարէթինտէ 60 զըրալըգ իշպու 310 սէնէսի գօչանընտա թալիպլէրին չէհրինտէն չուլ պուլունմագ իւզրէ, 4 գուբօնը իւզէրինտէ օլտուղու ղայէթ տօղրու օլաճագ տըր։ Միւտտէթ թալիպլէրի ուզատըլմաքլա, մէզգիւր ղայէթ օլուն գօչանը պիր թալիպ իւճրէթ իլէ սաթըլըր իճրա օլունաճագ տըր։

24 Թըշրինը սանի 310

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՎԷ ՄԻՒՆԻԽ

ԽԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՄԻՒԹԷՖԷԳԻԳ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ	ֆրանգ 8,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի	» 8,100,000
Սէնէվի հասըլաթ	» 19,532,000

Պու չիրքէթլէր՝ ԲԷՖԱԼԷԹԸ ՄԻՒԹԷՖԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ էհվէն ֆիաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պօնլարտա պուլունան մալ վէ էմթիա վէ էշեա սիկորթա իտէրլէր։ Տէրսաատէթտէ վէքիլը մութլագ Սթամպոլտա Պաղչէ Գափուսընտա Անանիատի խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՖՐԱՆՍԷԶ

ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸ

1893 ԴԷԿՏ. 28ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ

ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ազիմէթ վէ աւտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրույա իճրայի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իտէր։ Հէր ճումաա էրթէսի աղշամ ալաֆրանգա սաաթ 4տէ Մարսիլեատան հարէքէթլէ դէկտ. 9տան իթիպարէն Գալամաթա, Շիրա, Ձանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգիյլէ, վէ դէկտ. 16տան իթիպարէն Բիրէ, Իզմիր, Ձանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգիյլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը բօսթա վաբօրլարըյլա Թէսատիւֆ վուգու պուլըր։

Հէր բէնշէմպէ աղշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր։ Դէկտ. 28տէն իթիպարէն պիր հաֆթա Ձանագ Գալէ, Իզմիր վէ Բիրէ Թարիգիյլէ, վէ 1894 յունվար 4տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Ձանագ Գալէ, Շիրա վէ Գալամաթա Թարիգիյլէ կիտէր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ տօղրու սէֆէր։

Ճումաա էրթէսի աղշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք աւտէթտէ Սամսուն, Քիրասոն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ ղայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Պաթումտա վէ Սթամպօլտա չարչէմպէ սաաթլարը միւլաքաթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիրուտ իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրայի սէֆէր օլունըր։

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարչէնպէ աղշամը Օտէսայա վասըլ օլուր։ Օտէսատան ճումաա էրթէսի աղշամը հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէր։

Մէսաժէրի Մարիթիմ գումպանեասը՝ Մարսիլեա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իթմէք իւզրէ Սթամպոլտան Բարիզէ գատար տօղրու պիլէթլէրի 245 ֆրանգ ֆիյաթլա ֆիւրուխթ իտէր։

ԼՕՆՏՐԱՅԱՆ ՃԷՆՕ

35 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

Արթէք տաղ լամագ վէ չիւրիւթմէք իսթէմէզ.

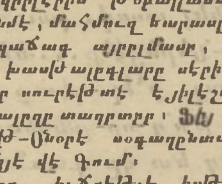

Պայթարլարը հայվանըն թէճրիպէլէրի իլէ թաքթիրլէ ատիլմիշ տիր։

Ֆապրիգա մարգասը

Պու իլաճ՝ պէկիրլէրին Թօպալլամա, էզիքը, պայտ տէօնմէ, մաֆսալ ճարասը, այագ գապարմասը, պաճագ պըրըլմասը, այագ չիչքինլիկի կիպի խասթալըգլարը սէրիան վէ մուհաֆագա պիր սուրէթտէ էյլէշտիրիր։ Ֆիաթ 6 ֆր.

Բարիզտէ Սէնթ-Օնորէ սօգաղընտա Ն° 275տէ Մէսթիվիյէ վէ Գում.

6 պուշէյգ ֆրգ. իւճրէթիլէ իսթէնիլէն մահալլէ թէսլիմ օլունըր։

Տէրսաատէթտէ Մէվէլի, Գասսապեան, Քիւչիւքեան, Գանտիւր էճզախանէլէրի իլէ սաիր միւթէպէր էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ՍԱԹԸՇ

Մ. Ժան Բասլի թիճարէթ էվի էվրօբանըն էն պէօյիւք ֆապրիգալարընտան սօն մօտա պիր խայլի ալէա վէ նէֆիս եէնի մալլար կէթիրթմէքտէ օլմաղլա, էսքիտէն էլտէ պուլունան մալլարընը ղայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ իթմէկէ գարար վէրմիշ օլտուղունը միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր։

Մէզգիւր մաղազա՝ տայիմա րաղպէթը էհալիյէ մաղհար օլմուշ օլտուղընտան, միւթէճասիրին միւշթէրիլէրինին էվվէլքինտէն տահա ալէա մէմնուն վէ խօշնուտ իտէճէկինի զանն ու մէմուլ իթմէքտէ տիր։

Ալթընճը Տաիրէ գարշըսընտա

Գապրիելեան սօգաղընտա։

15/27 դէկտեմբեր 1893

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1894 Նօյեմբերին 28/ինճի կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Ատալարտան քէօփրիւյէ

Ս. Տ.	
2 45	Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը.
2 45	Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
3 15	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պ. Ատատան սաաթ 4տէ)
8 30	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը. (Պ. Ատատան սաաթ 9տա (Կալընճագ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյինէ օղրայաճագ տըր։)

Քէօփրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

4	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, (Կալընճագ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյինէ օղրայաճագ տըր։)
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։
10 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան քէօփրիւյէ

3 15	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը. (Պ. Ատատան սաաթ 4տէ)
3 30	Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
8 45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ։ (Պ. Ատատան 9.15տէ)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօփրիւտէն Ատալարա

4	Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար կիւնլէրինտէն մաատա Անատօլու վէ Ատալար ճանիպլէրինտէն քէօփրիւյէ

2 30	Գալամըշ, Մօտա, Գատըքէօյ (Գատըքէօյիւնտէն սաաթ 3տէ)։
2 45	Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։ (Գալամըշտան սաաթ 4.10տա)։
5 40	Գալամըշ, Մօտա, Քէօփրիւ։
9 45	Գալամըշտան տօղրու Քէօփրիւյէ։
12	Գալամըշտան տօղրու Քէօփրիւյէ։

Քէօփրիւտէն Անատօլու ճանիպինէ

2	Տօղրու Գալամըշ։
5	Տօղրու Գալամըշ։
9 15	Մօտա, Գալամըշ։
10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։
11 15	Գատըքէօյ, Մօտա, Գալամըշ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Անատօլու վէ Ատալար ճանիպլէրինտէն քէօփրիւյէ

3 30	Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէփէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

Քէօփրիւտէն Անատօլու վէ Ատալար ճանիպինէ

10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէփէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Անատօլու չըմէնտէֆէրինէ մախսուս Քէօփրիւտէն

Ս. Տ.		Գթր. Նօ.
1 45	Էսքիշէհիրէ կիտէն	24
3 47	Բէնտիքէ կիտէն	4
5 25	Բէնտիքէ կիտէն	6
6 30	Պիլէ Թէսատիւֆ(4)	
8 20	Իզմիթէ կիտէն	26
10 30	Բէնտիքէ կիտէն(4)	8
10 30	Բէնտիքէ կիտէն (4)	10
	Հայտար-Փաշայա	
2 55	Բէնտիքտէն կէլէն	1
4 23	Բէնտիքտէն կէլէն	3
6 06	Իզմիթտէն կէլէն	21
7 08	Բէնտիքտէն կէլէն(4)	5
10 08	Բէնտիքտէն կէլէն	7
11	Պիլէ Թէսատիւֆ	
12 05	Էսքիշէհիրտէն կէլէն(4)	23

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԷԿՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
2(2)	2 15	2 15	2 15
3	3 (5)		
3 45	3 45		
4 30	4 30	3	3
5 15	5 15	4	4
6	6	5	5
6 45	7 15	6	6
8	8 30	7	7
9 15	9 15	8	8 30
10	10	9	9
10 25	10 35	10	10
10 50	11		
11 15 (3)	11 25	11	11
11 45	12 10	12	12
12			

(2) Իշպու սէֆէր՝ տօղրուճա Գալամըշա կիտէճէք տիր։

(3) Իշպու սէֆէր՝ Գատըքէօյ, Մօտա, Գալամըշ Թարիգիյլէ իճրա օլընաճագ տըր։

(4) Ճումաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէնէր Պաղչէսի գաթարընա Թէսատիւֆ իտէճէք տիր։

(5) Իշպու սէֆէրլէր՝ Գալամըշ, Մօտա, Գատըքէօյ Թարիգիյլէ իճրա օլընաճագ տըր։

Շիրքէթի լօտօս հավալարտա ումում սօն բօսթալար պիրէր չէյրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէկլէրի կիպի, քէօփրիւտէն Ատալարա իճրա օլընան սէֆէրլէր իճրա օլունմայաճագ տըր։

SANTAL SALOLÉ LACROIX

76, Rue du Château-d'Eau, Paris.

ԳԱՊՍՈՒԼԷԼԷՐԻ

Մէճրայի պէվլի էմրազընը Թէտավի իչին գուլլանըլան տաֆի իւն Թէսթիֆին Թէրքիպլէրին էն Թէսիրլի վէ էն ալէա գապիլի Թէտավի տիր։

Մահալլի ֆիւրուխթը՝ Բարիզտէ Շաթօ_տօ սօգաղընտա 76, Նումէրօլը Լագրուա էճզախանէսի։

Իշպու իլաճ հէր էճզաճը տուքքեանլարընտա պուլունըր։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՐ.ԸՐԸԿ)

ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոփոսֆիթ կիր և սոտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք

Կաթին չափ անուշահամ է

Մորուի ձկան իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ Իբոփոսֆ. ներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճգնաժամութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անուշ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Սթամպօլ անէնթեսի Համմէր վէ Հիրշէլ